

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.--, lanskoletna 2.--; mesečna naročnina Din 20.--, za tujino 80.--. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 80-70, 80-69 in 80-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglas po tarifi in dogovoru. Uprava v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač. Ljubljana 15 621.

Št. 108 a

Ljubljana, torek, dne 12. maja 1931

Leto II.

Otvoritev kolonijalne razstave v Parizu. Anamski cesar v svoji svečani obleki pri otvoritvi razstave.

Zakon o stabilizaciji dinarja

Vrednost dinarja odgovarja težini 26 in pol miligramov čistega zlata.

Beograd, 11. maja. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog g. ministra finance in po zaslišanju g. predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o denarju kraljevine Jugoslavije.

§ 1. Denarna edinica kraljevine Jugoslavije je dinar. Vrednost dinarja odgovarja vrednosti težine 26 in pol miligramov čistega zlata.

§ 2. Narodna banka kraljevine Jugoslavije ima privilegij za izdajanje novčanic v kraljevini Jugoslaviji pod pogoji, določenimi v zakonu. Narodni banki se odstopi ves čas trajanja njenega privilegija skrb za denar kraljevine Jugoslavije kot javna služba, ki jo ona opravlja v imenu države. Narodna banka je odgovorna za redno opravljanje službe, pod pogoji določenimi v zakonu o Narodni banki kraljevine Jugoslavije. Novčance, izdane od Narodne banke, so tudi nadalje zakonito plačilno sredstvo. Vrsta, oblika in tekst novčanic se bo določil s posebnim zakonom na predlog ministra za finance in po zaslišanju Narodne banke.

§ 3. Narodna banka je obvezana, zamenjati novčance prinašalec po vidiranju v mestu glavnega sedeža banke v Beogradu po svoji odločitvi ali za zlato podlogo po tečaju, določenem v § 1. tega zakona ali pa za tuje devize, ki se po zakonu tudi stvarno lahko zamenjajo za zlato, svobodno za izvoz. V tem primeru se bo odstop deviz vršil po ceni, ki ne more presežati zakonite paritete z dodatkom stroškov izvoza zlata. Narodna banka je obvezana zamenjati poedine količine za zlato v znesku najmanj 250.000 Din. Izvoz zlata in deviz je svoboden.

§ 4. Narodna banka je obvezana, da vsaki čas na svojem pravnem sedežu v Beogradu zamenja za novce vsako količino zlata, ki se ji ponudi po tečaju, določenem v § 1. tega zakona.

§ 5. Narodna banka je obvezana, da ima pokritje v zlatu ali v devizah in da jih zamenja za zlato svobodno za izvoz. Znesek tega pokritja mora biti najmanj v višini 35 odstotkov skupnega zneska vseh njenih obvez po vidiranju tako, da je najmanj 25 odstotkov zneska bančnih obvez po vidiranju pokrito z zlatom v tresorih ali deponiranih v inozemstvu z možnostjo svobodnega izvoza.

§ 6. Zlat in srebrni denar, kovan na podlagi prejšnjih zakonov preneha biti zakonito plačilno sredstvo.

§ 7. S posebnimi zakoni se bo predpisalo na predlog ministra za finance po zaslišanju Narodne banke izdajanje kovanega drobiža, napravljenega iz zmesi aluminija in srebra. Skupna količina kovanega drobiža ne more biti večja od 650 milijonov Din. Način in pogoje kovanja zlata bo predpisal minister za finance.

§ 8. Vse odredbe zakonov in pravilniki, ki so v nasprotju s tem zakonom, prenehajo.

§ 9. Ta zakon stopi v veljavo z objavo v »Službenih novinah« in dobi obvezno moč 28. junija 1931.

Novi italijanski konzul v Zagrebu

Zagreb, 11. maja. k. Dosedanji italijanski konzul v Zagrebu Rochira zapusti svoje mesto. Jutri prevzame njegovo dosedanje službeno mesto Carlo Umiltà. Ker je bil Rochira dekan zagrebskega konzularnega zbora, bo prevzel sedaj to mesto avstrijski generalni konzul Nedweda.

Krvavi nemiri na Španskem

V Madridu so se vršile v nedeljo srdite poulične borbe med monarhisti in republikanci. Delavci stopili v stavko - Republikanci so zažgali karmeliški samostan - Obsedno stanje v Madridu

Madrid, 11. maja. AA. General Berenguer je bil izpuščen iz zaporov.

Med republikanci in monarhisti je prišlo do krvavega spopada. Več oseb je bilo ranjenih. Redarstvo je aretiralo najhujše izvednike.

Pariz, 11. maja. AA. Havas poroča iz Madrida: Po sestanku, ki je bil prirejen o vprašanju ustavotvorne skupščine in o stališču članov monarhističnega centra, je prišlo do spopada med republikansko in monarhistično omladino. Republikanci so zažgali tri avtomobile, v katerih so se vozili monarhisti. Med njimi je bil tudi ravnatelj lista »ABC«. Mnogo oseb je bilo aretiranih. Ko je redarstvo hotelo odpremiti aretirane monarhiste do tramvaja, da jih odpelje v zapore, je množica prišla

več monarhistov in jih linčala. Mestna milica je morala razgnati izvednike. Pri tem se je razvila ljuta borba, ki ob 16. uri še vedno traja. V posameznih četrtih mesta so borbe in spopadi med manjšimi skupinami.

Madrid, 11. maja. AA. Včeraj ob 15. uri se je zbrala ogromna množica ljudi v bližini Puerte del Sol, kjer je zažgala ogromno grmado listov »ABC« in »El Debate«.

Noč je potekla mirno, danes pa kaže vse mesto nenavadno lice. Delavci so stopili v stavko.

Ministrski svet je imel dopoldne izredno sejo. Trajala je do 12-30. Popoldne so ogromne manifestacije po glavnih ulicah. Manifestanti so skušali zažgati poslopje, v

katerem je uredništvo lista »ABC«.

Madrid, 11. maja. AA. Nad mestom je bilo proglašeno obsedno stanje zaradi večerajšnjih izgrediv.

Madrid, 11. maja. AA. Demonstranti so zažgali karmeliški samostan. Dasi so se gasilci trudili pogasiti ogenj, je požar uničil vsa vrata, streho in pohištvo.

Madrid, 11. maja. AA. List »El Debate« poroča, da bo vlada po vsej priliki ukinila za nekaj časa terminsko trgovino na španskih borzah.

Madrid, 11. maja. AA. Državni tožilec je vložil obtožbo proti bivšim sodnikom Primo de Rivery, češ da so protizakonito oddali tobačni monopol v Ceuti in Melilli.

Odmevi Briandovega govora v Nemčiji

Brünning odgovarja - »Nemci žrtve miru« - Komentarji listov

Berlin, 11. maja. AA. V Clopenburgu v severni Nemčiji je imel kancelar Brüning govor, v katerem je poudaril potrebo strogega varčevanja v državnem gospodarstvu. Listi smatrajo njegova izvajanja za velevažna v mnogih ozirih. Kancelar je naglasil, da je imel vladin program finančne obnove države sijajne rezultate. Vendar je padanje državnih dohodkov povzročilo potrebo nadaljnjega zmanjšanja državnih izdatkov. Podrobnosti o tem bo objavila vlada konec meseca. Brüning je nadaljeval, da bi Nemčija gotovo doživela veliko razočaranje, ako bi pred rešitvijo svojega finančnega vprašanja začela reparacijsko vprašanje. Brez ureditve državnih financ je vsaka uspešna reparacijska politika nemogoča. Bila bi velika pogreška kabineta, je nadaljeval Brüning, ako bi otvoril reparacijsko vprašanje, preden bi pripravil temelj za delikatna in težavna pogajanja za revizijo reparacij.

Govorec o zadnjem Briandovem govoru,

je Brüning izrazil svoje obžalovanje, da je nastalo toliko razburjenje v zadevi carinskega sporazuma z Avstrijo, ki da je zgolj gospodarskega značaja. Inozemstvo je dobilo tako popolnoma napačen vtis o nemških ciljih. Brüning je nadalje obžaloval besedo »vojna«, ki jo je rabil Briand v svojem govoru, ter poudaril, da bi se morala ta beseda ertati iz besednjaka, kar da bi najbolje koristilo miru. Brüning je končal:

»Briand je imenoval Francoze vojake miru. Nemci so pa žrtve miru. Svet se bo pomiril šele tedaj, ko bodo vsi priznali to temeljno resnico.«

Berlin, 11. maja. Govor francoskega zunanjega ministra Brianda, ki ga je imel v parlamentu kot odgovor na interpelacije o zunanji politiki, ter rezultat glasovanja, s katerim je francoski parlament v svoji resoluciji obsodil načrt nemško-avstrijske carinske unije, vsi berlinski listi živo komentirajo. Izjave g. Brianda o avstrijsko-nemški carinski uniji imenujejo berlinski

listi lekcijo Nemčiji in obenem pozivajo nemško vlado, naj se ne razburja nad tem. Nemčija mora mirno čakati na nadaljni razvoj stvari.

London, 11. maja. d. Diplomatični dopisnik »Daily Telegraph« poroča o vsebini poročila za angleškega kronskega jurista o nemško-avstrijski načrtu carinske unije. Po tem poročilu je izredno težko reči, ali predstavlja nemško-avstrijski carinski načrt kršitev protokola iz l. 1922 ali ne; kajti definicija gospodarske neodvisnosti je, kakor se zdi, mnogo bolj vprašanje za gospodarske strokovnjake kakor pa za sodišče. Dopisnik pripominja, da sedaj ni verjetno, da bi svet Društva narodov povprašal mednarodno razsodišče v Haagu. Dopisnik pravi, da ima razloga misliti, da bodo iskali predvsem prijateljskih metod za zblizanje naziranj glede tega problema in sicer s privatnim sestankom med dr. Curtiusom in dr. Schobrom na eni in Hendersonom, Briandom in Grandijem na drugi strani.

Pomen trgovinske pogodbe med Rusijo in Italijo

Fašistovski tisk ji pripisuje sedaj tudi veliko politično važnost

Rim, 11. maja. n. Odmevi italijansko-sovjetskega gospodarskega sporazuma, ki je bil sklenjen pred kratkim, v fašistovskem tisku se niso ponehali. Sporazumu, kateremu so s početka dajali gospodarsko važnost, so pričeli pripisovati tudi velik političen pomen. Sličen sporazum sta sklenili med sabo tudi Nemčija in sovjetska Rusija. Moskovski list »Izvestija« je sedaj v nekem svojem članku skušal dokazati,

da ima sovjetsko-nemška pogodba tudi političen pomen. Vsi fašistovski listi so posneli članek ruskega lista in primerjali sovjetsko-nemško pogodbo tudi z italijansko-sovjetsko pogodbo. »Giornale d'Italia« pravi med drugim, da je sovjetska vlada obljubila, da ne bo podpirala komunistične agitacije v Italiji. To svojo obljubo je tudi držala.

Akcija Društva narodov za preprečitev vojne

Včeraj se je sestel odbor, ki naj sestavi odnosno konvencijo

Ženeva, 11. maja. AA. Danes se je sestel odbor Društva narodov, ki bo sestavil konvencijo o sredstvih proti vojni. — Za predsednika je bil izvoljen grški poslanik Politis.

Ženeva, 11. maja. AA. Na sestanku odbora za izenačenje sredstev za preprečitev vojne bosta kraljevino Jugoslavijo zastopala naš stalni delegat dr. Šumenković in general Nenadović. Ta komisija se je ustanovila meseca marca leta 1928 o priliki razpravljanja o arbitraži in varnosti. Leta 1928 in 1930 ni prišlo do popolnega spo-

razuma. Gre za konvencijo, ki bi jo morale sprejeti vse države in po kateri bi se morale obvezati države-podpisnice na zahtevo Društva narodov, da bodo takoj proglasile premirje in umaknile svoje čete s tujega ozemlja, če bi se začele sovražnosti. Pri oboroženem spopadu bi se morale brezpogojno podvreči sklepu Društva narodov. Konvencija bi veljala samo ob obojestranskem pristanku. Če bo ta konvencija sprejeta, bo najzanesljivejše jamstvo za preprečitev spopadov in bi pomenila največje dele v zgodovini človeštva.

Nezgoda romunske kraljice-matere

Milan, 11. maja. d. Romunska kraljica-mati Marija se je na nekem izletu po Komskem jezeru ponesrečila in se ranila na nogi. Kraljica Marija, ki biva v zdravilišču Bellagio ob Komskem jezeru, je napravila izlet v neko sotesko, kamor je mogoče priti samo po opolzki brvi in po strmi lestvi. Na zadnjem klinu lestve je kraljica spodrsnila, da je padla ter si potolkla in odrgnila desno nogo.

Turčija pojde v Ženevo

Ankara, 11. maja. d. Vlada je včeraj končno veljavno sklenila, da se Turčija udeleži evropskega zasedanja v Ženevi. Zunanji minister in minister za gospodarstvo sta že odpotovala v Ženevo.

Nova nemška križarka

Berlin, 11. maja. AA. Novo nemško križarko, ki bo spuščena v morje 19. t. m., bodo krstili z imenom »Deutschland«. Krst bo opravil predsednik nemške republike Hindenburg.

Ljubljanska splošna bolnica in Studenc v državnih rokah

Beograd, 11. maja. AA. Na osnovi § 4 zakona o bolnicah je minister za socialno politiko in narodno zdravje podpisal v soglasju s predsednikom ministrskega sveta sklep, da dosedanja bolnici v Ljubljani in Ljubljani-Studencu preide v državne roke in postanejo državni ustanovi. Nadalje so s sklepom ministra za socialno politiko in narodno zdravje postavljeni sekundarni zdravniški in 1/9: pri državni bolnici v Ljubljani dosedanja sekundarni zdravniški bano-vinske bolnice dr. Marjan Achtig, dr. Janez Carl, dr. Josip Petrič, dr. Vladimir Milavec, dr. Venčeslav Arko, dr. Oto Pajc, dr. Elizabeta Gerschmann, dr. Božena Grossmann, dr. V. Keržan, dr. Dragotin Verbič, dr. P. Kržan, dr. G. Busch, dr. J. Jevnikar, dr. Ivan Adamič in dr. Josip Hebe; na ženski državni bolnici v Ljubljani dr. Franc Puc, dr. Vladimir Premru, dr. Ivan Milančič, dr. Pavel Lunaček, dr. Maks Biterlik; na državni bolnici za duševne bolezni na Studencu dr. Slavko Rakovec in dr. Alfonz Šveg; za pomožnega ekonoma v državni ženski bolnici v Ljubljani Josip Pošl v II/4, za uradnika K. Matič, za administrativnega uradnika bolnice za duševne bolezni Ljudmil Orehek v III/2.

Konferenca o poljedelskih šolah in kmet. zbornicah

Beograd, 11. maja. AA. Danes dopoldne je bila odprta v oddelku za agrarno politiko poljedelskega ministrstva konferenca za proučitev zakonskega načrta o srednjih in nižjih poljedelskih šolah. Konferenci predseduje načelnik oddelka za agrarno politiko Velimir Stojković. Prisostvujejo ji načelnik oddelka za rastlinske pridelke Milan Djurić, načelnik živilorejskega oddelka dr. Prohaska, poljedelski referenti banskih uprav in po en zastopnik poljedelskih ustanov iz vse države. Konferenca bo trajala nekaj dni.

Beograd, 11. maja. AA. Danes dopoldne je bila v oddelku za agrarno politiko v poljedelskem ministertvu odprta konferenca, ki bo proučila zakonski načrt o kmetijskih zbornicah. Konferenci predseduje načelnik oddelka za agrarno politiko Velimir Stojković.

Velik pozitiven dogodek v naši zgodovini

V beograjskem »Vremenu« je objavil naš priznani finančnik, g. generalni direktor poštne hranilnice dr. Milorad Nedeljković o stabilizacijskem posojilu tako izrpen in vsestransko poučen članek, da smatramo njegov ponatis za svojo časniškarsko dolžnost. Dr. Nedeljković piše:

Popolnoma jasno je, da pomeni (stabilizacijsko) posojilo velik uspeh za našo državo, in za našo vladu. Povdarim predvsem to in prepričan sem, da bo ta uspeh pozdravil ves naš narod.

Celo vrsto let od osvobođenja naprej smo se zamažali, da dobimo večje, čisto finančno posojilo za obnovo našega gospodarstva in naše valute, kar nam je bilo oboje tako zelo potrebno. Ta prizadevanja dosedaj niso mogla priti do cilja, ker niso imeli zaupanja v realnost naše države, njene gospodarstva in njene politične bodočnosti. Svetovni finančni trgi so bili več ko deset let pod sugestijo tega mišljenja, ki so ga o nas sistematično in vztrajno širili naši neprijatelji.

Kaj se je delalo v Ameriki.

Zivo se spominjam utisa, ki se ga dobil, ko sem bil leta 1924. v Ameriki po državnih poslih. Pretresla me je sila in sistematičnost te akcije proti nam. Ni skoraj bilo velikega finančnega časopisa ali revije, da ni prinašal velike in z lažnivimi dokumenti proti naši državi podprte članke, opominjajoč svoje čitatelje, da nam ne zaupajo niti enega dolarja posojila, ker ga bodo sigurno izgubili. Ta časopisna propaganda ni bila brez uspeha. Ko sem namreč kasneje imel celo vrsto konferenc in predavanj o naši državi v bančnih, novinarskih in univerzitetnih krogih ter klubih v New Yorku, Bostonu, Washingtonu in drugih mestih Severne Amerike, so prihajali po predavanju vedno k meni poslušalci, kazali lepe simpatije za naš narod, a vedno pripominjali, da se boje za bodočnost naše države vsled naših notranjih razmer.

»In dokler ta naša temna točka ne izgine z vašega horizonta, ne boste dobili posojila v Ameriki.« — To, kar se je govorilo v Ameriki, se je pisalo in govorilo tudi v mnogih evropskih državah.

Vera v končen uspeh.

V tem času smo se silno mučili in z lastnimi silami popravljali svoje razvaline, skrbeli za svoje invalide, dvigali valuto, gradili ceste in železnice, izvajali agrarno reformo, podpirali kmetijstvo in industrijo, dvigali higijeno in zdravstveno stanje v narodu... Vse sami in s svojimi sredstvi (razven nekaterih manjših investicijskih posojil in blagovnih kreditov, preveč majhnih za naše potrebe), dostikrat sredi najtežjih domačih skrbi in nevarnosti, toda vendarle z oči, uprtimi v nebo in verujoči v svoj končni uspeh.

In ta uspeh, je končno tudi prišel. Izginila je usodna temna točka z našega horizonta; tujina je dobila svoj definitiven nazor o naši državi in ta svoj nazor je potrdila z najučinkovitejšim potrdilom — s sublim zlatom, z velikim, čisto finančnim posojilom.

Čisto finančno posojilo brez drugih obvez.

In to s posojilom, ki ga dobimo pod čisto ugodnimi pogoji: ne diktirajo se nam s pogodbo o posojilu nobeni politični, ne gospodarski in ne finančni programi; posojilo ni vezano na nobene koncesije, investicije, dobave, izplačila starih posojil itd.; ne zahteva se nobeno stvarno jamstvo, ne v obliki niti v dohodkih, niti se ne zahteva varuštva v naših finančnih.

Glede obrestne mere in emisijskega tečaja smo dobili boljše pogoje, ko naša večja in bogatejša sosednja Romunija in ugodnejši tečaj od kurza naših vodilnih papirjev na ameriškem in evropskem trgu.

Izgledi za nova posojila.

Pomen tega posojila za naš narod in našo državo se more samo najugodnejše oceniti. Predvsem bomo dobili s pomočjo tega posojila definitivno in zakonsko stabilizacijo naše valute. S tem bo dobilo vse naše gospodarstvo stabilno podlago za delo in za nove kombinacije. Mogoče pa bodo sedaj tudi zaključki zasebnih produktivnih posojil v tuji valuti in s tem se bo olajšal dotok tujega kapitala v našo deželo. Prenehale bodo velike omejitve v trgovini z devizami, kar bo dalo vseh trgovini novega razmaha. Naša država se bo mogla udeleževati v velikih mednarodnih bančnih ustanovah. In mnoge druge velike finančne in gospodarske koristi nastajajo kot naravna in logična posledica valutne stabilizacije. Velik pozitiven dogodek v naši zgodovini.

Gospodarski pomen dotoka tujega kapitala v našo deželo je tako jasan nam vsem, zlasti sedaj v splošnem zastoju kontakta me kapitalom in poslovnih možnosti, da ga ni treba na dolgo razlagati. Naravno je, da bo oplojevalno dejstvo dotoka denarja iz tujine tem večje, čim bolj se bo njegova uporaba v naše gospodarske investicije vršila sistematično.

Posebno pa se bo pokazal upliv posojila v psihološkem pogledu. V gospodarskem življenju je glavni faktor človek, njegova

Inozemski glasovi o našem posojilu

Listi raznih držav podčrtujejo veliki finančni in politični uspeh Jugoslavije

Pariz, 11. maja. Vsi francoski listi prinašajo komunikacije francoskega finančnega ministristva o jugoslovanskem posojilu. »Petit Parisien« piše: Posojilo je podpisano po zaslugi in sposobnosti jugoslovanskega finančnega ministra dr. Sverljuge. Lep rezultat francosko-jugoslovanskega finančnega aranžmana je treba v precejšnji meri pripisati tudi prizadevanju Flandina na njegovem položaju po Srednji Evropi. »Information« pravi: Posebno je treba čestitati Flandinu za doseženi uspeh, ki afirmira njegovo politiko. »Temps« piše, da je bila vest o sklenitvi posojila ugodno sprejeta na borzah, kar bo posebno koristilo srbskim državnim papirjem. Doseženi uspeh je v glavnem delo Flandina, ki je vodil pogajanja in ki je s tem uvedel politiko zunanjih posojil, ki jo je definiral v svojem večerašnjem govoru.

Praga, 11. maja. Vsi praški listi komentirajo novo jugoslovansko posojilo in naglašajo njega ugodne pogoje. »Prager Presse« prinaša članek pod naslovom »Uspeh jugoslovanskega posojila«. Najprej navaja v članku podrobnosti glede višine posojila, pogojev in upnikov, nato pa članek nadaljuje: Če primerjamo pogoje, ki so bili zadnje čase postavljeni in sprejeti pri inozemskih posojilih v Franciji in če imamo pred očmi, da so danes druga mesta nedostopna za inozemske emisije, moremo zavezniški Jugoslaviji samo čestitati. To posojilo pomeni finančni uspeh, ki je tem pomembnejši, ker je pri njem tre-

ba izpolniti samo finančne obveze, obenem pa predstavlja to posojilo tudi velik političen uspeh.

Budimpešta, 10. maja. Večerašnji »Pesti Hirlap« prinaša krajši komentar in poročilo o jugoslovanskem posojilu ter naglašja, da so pogoji ugodni.

Dunaj, 10. maja. Vsi dunajski listi prinašajo vest o jugoslovanskem posojilu v Franciji. »Neue Freie Presse« komentira sklenitev tega posojila in pravi, da so pogoji ugodni.

Bruselj, 11. maja. Belgijski listi prinašajo večeraj in danes poročila o posojilu, ki ga je kraljevina Jugoslavija sklenila s konzorcijem bank v Parizu. Listi ta poročila o sklenitvi posojila, jako ugodno komentirajo. Tako na primer piše liberalna »Etoile Belge«: »Ta vest bo razveselila vse prijatelje Jugoslavije, ki bo zdaj lahko stabilizirala dinar. Državne finance se bodo okrepile. To bo tudi brez dvoma razpršilo zlonamerno kampanjo, ki se je vodila proti viteški jugoslovanski naciji.«

Katoliška »Libre Belgique« pravi, da je sklenitev posojila jasno znamenje, da evropski finančni trg zaupa režimu in državi.

»Soir« in »Indépendance Belge« prinašata poročila o posojilu in podčrtujeta, da je to posojilo sklenjeno z velikim uspehom in po ugodnejših pogojih, kakor so bila sklenjena posojila, ki so jih dobile države Srednje Evrope v Parizu.

Proces proti zagrebškim teroristom

Nadaljuje se zasliševanje obtožencev

Zagreb, 11. maja. k. Nadaljevanje procesa proti Hraniloviću in tovarišem se je pričelo danes točno ob 8. uri. V dvorani se je zbralo mnogo občinstva. Pred sodniki so se zbrali vsi dosedaj zaslišani obtoženci.

Predsednik je tedaj odredil, naj privedejo v dvorano tudi še ne zaslišane Dragotina Križnjaka. Obenem je proglasil, da je senat odbil predlog, po katerem naj se Dunajski list »Neue Freie Presse« z dne 27. aprila t. l. priključi sodnim aktom, in nanovo predlagane priče. Zatem je pričel zasliševati obtoženca Križnjaka. Križnjak je obtožen, da je s Hranilovićem in drugimi teroristi deloval v »Hrvatski pravaški delavski omladini« z namenom, da skupno z njimi z umori in drugimi atentati manifestira nezadovoljstvo z državnim ustrojem in redom. Obtožen je, da je s svojimi tovariši v Brezovicah podtaknil poligram razstreliva, da je v noči od 20. na 21. maja l. 1929. stavil eksploziv pri Veliki Gorici pod tise na železniški progi Zagreb-Beograd, in končno, da je v noči od 5.—6. avgusta 1929. l. izvršil atentat na vojaško orožniškega polka v Zagrebu. Obtoženec je izjavil, da je razumel obtožnico, da pa ni kriv. Vsa vprašanja predsednika je enostavno zanikal. Priznal je le, da je nesel Pospisilu nekatere zavaje.

Votant Gjermanović mu je tedaj prečital izjave, ki jih je dal na policiji, in zapisnik z dne 2. decembra p. l. Obtoženec je prekalival vse te svoje izjave in končno dejal, da so mu jih predložili v podpis. Predsednik mu je tedaj na še nekatere negativne odgovore dejal, da je jako lahko vse zanikati. Obtoženec je tajni končno tudi na vprašanje, če je sodeloval pri atentatih v Lomnici in Brezovicah.

Sledilo je zaslišanje Starčevića, ki mu

Beograjski proces proti teroristom

Beograd, 11. maja. l. Na današnji razpravi proti teroristom so pričeli posamezni sodniki čitati dokazni materijal. Sodišnik dr. Vučić je prečital izpovedi ravnatelja »Fenix« v Osijeku, ki je potrdil, da je bil Seletković v službi pri »Fenixu«. Nadalje je prečital protokol o preiskavi Seletkovičevega stanovanja v Andrijevcih. Naslednje akte je prečital sodnik Kurtelić. Izvedeniški poročilo se glasi, da je eksploziv, ki so ga našli na progi Striživoj-Vrhpolje, inozemskega izvora. Jutri se bo nadaljevalo čitanje aktov, nakar bo sledilo zasliševanje priče.

Dr. Štampar glavni poročevalec DN

Zagreb, 11. maja. AA. Higijenski odbor Društva narodov je imenoval na svoji zadnji seji dr. A. Štamparja za glavnega poročevalca o vprašanju higijene na podeželju. Svoje poročilo bo dr. Štampar predložil mednarodni konferenci, ki bo zadnje dni junija in začetkom julija t. l. v Zenevi.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 11. maja. (d) Večinoma jasno.

volja in energija. Vse, kar dvigne človeka psihično v njegovem delu in naporih, ima pozitiven pomen tudi v gospodarskem pogledu. Tudi za naš narod, če ga vzamemo v celoti, bo sklenitev tega posojila ena od činjenic, ki mu bo dvignila samozavest in vero in tudi v tem oziru bo novo posojilo v veliko korist za našo državo.

Z eno besedo: sklenitev tega posojila je velik pozitiven dogodek v zgodovini naše zedinjene domovine.

Novi ban Dunavske banovine

Beograd, 11. maja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja z dne 11. maja je bil na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje zadeve na podstavu čl. 5. zakona o razdelitvi kraljevine na upravna področja v zvezi s § 18 uradniškega zakona imenovan za bana Dunavske banovine v 21. g. Nikolić Milan, vrhovni inšpektor v ministrstvu za notranje zadeve.

Novi ban Dunavske banovine g. Milan Nikolić se je rodil l. 1884. v Čačku. Ljudsko šolo in nižjo gimnazijo je absolviral v svojem rodnem mestu, višjo gimnazijo pa v Kragujevcu. Leta 1897. je končal svoje pravniške študije na beograjski univerzi in v avgustu istega leta je nastopil vojaško sodniško službo najprej v drinski, nato pa v donavski oblasti. Pozneje je bil premeščen k vojnemu ministristvu, kjer je deloval v velikem vojnem sodišču vse do balkanske vojne l. 1912. Do srbsko-bolgarske vojne je bil sodnik pri vojaškem sodišču za častnike. Po vojni je bil načelnik sodnega oddelka vardarske divizijske oblasti v Skoplju. V svetovni vojni je bil načelnik sodnega oddelka komande donavske divizijske oblasti. Od leta 1916. do 1919. pa načelnik sodnega oddelka 1. armade. Po vojni vse do leta 1929. je načeloval sodnemu oddelku prve armijske oblasti v Novem Sadu. Pred dvema letoma je postal vrhovni inšpektor pri predsedništvu ministrskega sveta.

Pravilnik o mlekarških zadrugah

Beograd, 11. maja. AA. V oddelku za živinorejo poljedelskega ministristva sestavljajo izpremembe za pravilnik o mlekarških zadrugah za vso državo. V to svrhu se je sestala posebna konferenca z nalogo, da izgotovi izpremenjeni pravilnik čimprej. Poleg uradnih poljedelskih referentov prisostvujejo tej konferenci tudi zastopniki mlekarških zadrug.

Šah

Včeraj zvečer je prišel v Ljubljano šahovski mojster Pirc iz Maribora. Kakor je že znano, bo igral s g. Spielmannom match desetih partij. Boj se bo pričel v Ljubljani. S prvo partijo bosta začela danes ob 16. uri v mali dvorani Kazine. Srečanje teh dveh nasprotnikov je primer boja med starejšo in mlajšo generacijo. Če pogledamo dolgoletno pot Spielmanna v šahovski zgodovini, moramo pač priznati, da bo ta borba za našega Pirca težka preizkušnja. Vsem je gotovo še v spominu Spielmannov sijajni uspeh na Semmeringu, še bolj pa njegov fantastičen start v Karlovih varih in njegova borba za prvo mesto, pri čemur moramo poudariti, da je bil turnir v Karlovih varih morda najjačji v zadnjih letih. Na drugi strani pa stoji Pirc, ki sicer ne more imeti toliko rutine in skušenj v turnirskih partijah, ima pa brez dvoma več volje in energije do boja, seveda je v teoriji vsestransko podkovan. Spielmann sam ga priznava za popolnoma resnega nasprotnika in pravi, da bo tudi v slučaju njegove zmage rezultat zelo tesen. Match sam pride prav obema, ker ga smatrata za dobro pripravo za olimpijado v Pragi, kjer bo Spielmann zastopal Avstrijo. Razen tega pa stoji za olimpijado še turnir na Bledu, ki je sedaj že popolnoma osiguran. Dolžnost vseh ljubljanskih šahistov in sploh vseh, ki jih ta boj zanima je, da si ogledajo to prvo srečanje, kajti potem bosta nadaljevala v Celju, Mariboru in Rogasški Slatini.

Simultanka g. Spielmanna. V sredo ostane Spielmann v Ljubljani, ker bo zvečer ob 20. igral v veliki dvorani kazine z ljubljanskimi šahisti simultanko. Prijave sprejema proti prijavnini Din 20.— v sredo popoldne od 14. do 16. ure Gabrovšek L. v kavarni »Slon«.

Občni zbor Zveze duševnih delavcev

Ljubljana, 11. maja. Popoldne se je vršil v Slovenski Matici občni zbor Zveze duševnih delavcev v Sloveniji, ki je kot pokrajinska sekcija članica Narodnega saveza umnih radnika s sedežem v Beogradu. Zveza ima, kakor znano, namen organizirati v banovini že delujoča združenja duševnih delavcev v svrhu pospeševanja, zaštite in obrambe idealnih in materialnih interesov članov. Občni zbor se je vršil ob skromni udeležbi in ga je obveljal predsednik vseukrajški prof. dr. Slavič. Tajnica dr. Melita Stele-Pivčeva je prebrala zapisnik zadnjega občnega zbora, nakar je podal dr. Slavič zanimivo predsedniško poročilo.

V zvezi duševnih delavcev je včlanjenih 16 društev z okoli 3000 člani. Centrala, oz. Narodni savez v Beogradu ne deluje, tako da zastopa Zveza v internacionalnem svetu celo Jugoslavijo. Po njegovem mnenju ne bo Narodni savez prišel z mrtve točke, dokler bo njegov predsednik dr. Jovanović, načelnik v finančnem ministristvu, ki je menda preveč zaposlen, da bi se udeležil kongresa. Letos bi se imel vršiti kongres internacionalne zveze duševnih delavcev v Beogradu, a je bil preložen... Na zadnjem kongresu internacionalne zveze bi lahko dobili zastopnika v internacionalno posvetovalno komisijo pri Mednarodnem uradu dela, pa ga nismo, ker nismo dovolj organizirani.

Tajnica dr. Melita Stele-Pivčeva je poročala o delovanju Zveze in o dveh sejah v Parizu, ki sta se udeležila ona in dr. Zwitter.

Blagajnik dr. Matjašič je poročal, da je imela Zveza 9724 Din dohodkov, saldo pa da znaša 614 Din.

Na predlog člana nadzorstvenega odbora prof. Jerana je bil podeljen blagajniku in odboru ab-solutorij.

Pri volitvah so bili izvoljeni: predsednik dr. Slavič, l. podpredsednik dr. Tuma, II. podpredsednik dr. Lajovic, tajnica dr. Melita Stele-Pivčeva, blagajnik dr. Matjašič, odborniki: šef Higijenskega zavoda dr. Ivo Pirc, prof. Prebisl, vseučil. prof. dr. Korošec, prof. inž. Novak, dr. Krivic in dr. Lučevnik. Člani nadzorstva: dr. Rutar, inž. Černivec in prof. Jeran.

Prepovedana publikacija

Beograd, 11. maja. AA. Z odlokom ministristva za notranje zadeve št. 13191 z dne 7. maja je prepovedan uvoz in razširjanje v naši državi lista »Makedonija«, ki izhaja v Solunu, ker piše proti interesom naše države.

Sedem otrok z enim porodom

Lizbona, 11. maja. AA. Tu je porodila neka žena 7 otrok naenkrat, kar se je zgodilo v zgodovini porodov le dvakrat. Žena je soproga nekega železničarja in je stara 27 let. Vseh 7 otrok so deklice. Otroci in mati se počutijo dobro. Prvi tak primer se je pripetil v Hamelu v Nemčiji leta 1600.

Letalo in letalec zgorela

Pariz, 11. maja. AA. Na letališču v Nioitu v departmanu Deux Severes se je pripetila večeraj huda letalska nesreča. Pilot Vichy je izvajal v višini 100 m loopinge. Izenada pa se mu je neka produkcijska ponesrečila in je nesrečni pilot strmoglavil na Ha. Letalo je zgorelo s pilotom vred.

Nova nezgoda veleletala

»Do X«

Lizbona, 11. maja. AA. Po poročilih iz Boleme je zadela nemško veleletalo »Do X« pri startu za polet preko Atlantskega oceana nova nesreča. Ko se je letalo dvignilo, se je pokvaril nos, da je moralo letalo pristati. Menijo, da bodo popravila trajala tri tedne.

V drugič obsojen na smrt

Sibenik, 11. maja. k. Davi ob 9. je tukajšnje sodišče obsodilo znanega dalmatinskega razbojnika Todorica Medica, ki ga je isto sodišče že pred leti obsodilo na smrt, a je bil kasneje pomilostljen, na smrt na vešalih. Po vsej Dalmaciji je vladalo največje zanimanje za to sodbo.

Vinogradniški in gostilniški dnevi v Mariboru

Občni zbor Vinarskega društva — Prihod gospoda bana — Vinarški kongres — Otvoritev I. banovinske vinske razstave — Zborovanje gostilničarjev

Maribor, 11. maja.

Naše mesto je te dni središče zanimanja vseh slovenskih vinogradnikov in gostilničarjev. Ob tej priliki nas je posetil tudi gospod ban dr. Drago Marušič, ki je prispel s svojim spremstvom semkaj že v soboto zvečer, prenočil v hotelu »Orel«, sprejel včeraj dopoldne na o-krožnem inspektoratu razne deputacije, nato pa ob 11-30 otvoril I. banovinsko vinsko razstavo v dvorani pivovarne »Union«.

Prireditve so otvorili v soboto popoldne naši vinogradniki z občnim zborom Vinarskega društva za Dravsko banovino. Občni zbor, katerega je vodil predsednik g. Lovro Petovar iz Ivanjke, je bil zelo dobro obiskan in vseskozi staren. Poljedelsko ministristvo je zastopal načelnik g. Ranković, bansko upravo v Ljubljani pa g. inž. Podgornik. Iz poročil posameznih funkcionarjev društva je bilo razvidno, da posluje sedaj v Sloveniji 10 podružnic, pri katerih je včlanjenih preko 2000 vinogradnikov. Društvo je lani priredilo veliko predavanj in poučnih tečajev. Pri »Kmetovalcu« je izposlovalo, da so za vinogradništvo rezervirane 3 strani. Po plodonosnih debatah in mnogih sklepih za nadaljnjo delo je bil nato občni zbor pozno zvečer zaključen.

Včeraj krog 9. ure se je pa pričel v dvorani Zadrugne gospodarske banke vinogradniški kongres, katerega je sklicalo Vinarško društvo za Dravsko banovino. Kongres je otvoril in vodil predsednik g. Lovro Petovar. Prisostvovali so poleg številnih vinogradnikov tudi zastopnik poljedelskega ministra, načelnik g. Ranković, ravnatelj vinske sekcije Privilegirane delniške družbe za izvoz v Beogradu g. Niko Petrić, zastopnik Kmetijske družbe gg. inž. Lah in K. Kol, g. dr. Buč iz Zagreba, zastopnik banske uprave g. inž. Podgornik itd. Glavni referat je imel predsednik g. Petovar, ki je v svojih izjavah orisal sedanji položaj našega vinogradništva, ki preživlja že od l. 1928. resno krizo. Leto 1929. je bilo absolutno pasivno, enako je bilo skoraj tudi potem. Vino se težko proda, ker je konsum vsled splošne krize padel, izvažati se pa ne more v tisti meri, kakor bi bilo želeli. Mimo tega se pri nas iztoči tudi zelo veliko vina iz drugih banovin, dočim gre našega le malo na Hrvaško in drugam. G. Niko Petrić je poročal nato o izvozu našega vina preko državnih mej. Naglasil je, da je glede pridelka vina Jugoslavija v Evropi na šestem mestu. V zadnjih 4 letih je izvozna družba izvozila v Francijo krog 100 vagonov našega vina, sedaj pa je tudi ta izvoz zastal, ker so carine previsoke. Razen tega se izvažna naša vina tudi v Avstrijo, Holandijo in v Švico, v novem času še v Maroko. G. inž. Zupanič iz Ljubljane je referiral o racionalni obnovi naših vinogradov, ki je naglašal nujno potrebo, da se zviša splošna kvaliteta, zniža pa število trtnih vrst. Vsi referati so bili sprejeti z velikim odobravanjem. Nato so se rešile še razne manjše zadeve in sprejeta je bila resolucija, ki obravnava v 18 odstavkih vsa aktualna vinogradniška vprašanja.

Po vinarškem kongresu je bila slovesna otvoritev vinske razstave v »Unionu«. Kmalu po 11-15 je predsednik razstavnega odbora, minister v p. g. Ivan Vesenjak nagovoril navzoče zastopnike oblasti, pred vsem gospoda bana kot protektorja razstave, delegate raznih korporacij itd. Poleg gospoda bana dr. Draga Marušiča so prisostvovali otvoritvi: okrožni inspektor g. dr. Schaubach, župan g. dr. Juvan, okrajna glavarja gg. dr. Ipavie in dr. Hacin, polkovnik g. Radovanović, pljuški župan g. Brenčič, načelnik poljedelskega ministristva g. Ranković, načelnik kmetijskega oddelka banske uprave g. inž. Podgornik, zastopnik hrvaških vinogradnikov g. dr. Buč iz Zagreba, zastopnik Savske banske uprave gg. Stipančič in inž. Skabič itd. Razen teh so bili navzoči tudi zastopniki vinogradnikov iz sosednje Avstrije. Po nagovoru pred-

sednika g. Vesenjaka je spregovoril gospod ban dr. Marušič:

Govor bana g. dr. Marušiča

»Spoštovana gospoda!

Z izrednim zadovoljstvom odvarjam danes prvo banovinsko razstavo v Mariboru ter čestitam iz vsega srca prirediteljem za to srečno zamisel, ter se jim zahvaljujem, da v pripravi velikega pomena take razstave niso štedili s trudom, tako da so z nesebično požrtvovalnostjo uspeli, da je Dravska banovina dobila prireditve, na katero je lahko ponosna.

Ena najvažnejših panog kmetijskega gospodarstva, specijelno za mariborsko okrožje je naše vinogradništvo. Zalibog svetovna ekonomska kriza ni prizanesla tudi nam. Ni mi potrebno govoriti o vzrokih te splošne krize, ker so ti vzroki danes poznani vsakomur. Potrebno pa je vendar, da naglasim dva glavna vzroka, katerih glavna posledica je bila, da je cena vinu občutno padla in da so navzlic nizki ceni kleti naših vinogradnikov še vedno polne. Ta dva vzroka sta svetovna nadprodukcija in pa zmanjšanje kupne zmožnosti konsumenta.

Ako vzamemo ta dva vzroka v pretres, imamo možnost, da najdemo tudi sredstva, da vinski krizo, katere tare naše vinogradnike, omilimo vsaj v toliko, v kolikor je to odvisno od nas samih in v kolikor ni ta kriza nujna posledica splošne gospodarske in politične krize, ki do temelja pretresa celo Evropo, da, celi svet. Ta sredstva so predvsem racionaliziranje naše vinske produkcije na ta način, da pristopimo k kvalitetnemu pridobivanju vina.

Jasno je, da v času, ko je vinski trg prenapolnjen s ponudbami, najdemo najprej boljše vina odjemalca. V to svrhu je potrebno zmanjšati vinogradno površino ter uporabiti najboljše lege za vinsko produkcijo, z najlažnejšim trsjem, in na ta način ustvariti prvostvne tipe vin, katerim je potreba potem pridobiti odjemalce. Glede na to, da dobimo možnost za izvoz naših odličnih vinskih sort. Nerazveseljeno dejstvo je, da nismo od poslednje vinske kampanje, t. j. od avgusta 1930 pa do aprila letošnjega leta izvozili iz Dravske banovine niti 10.000 hl vina, točno samo 9867 hl. Tozadevno se nam pokazuje potreba, da skušamo na vse mogoče načine pridobiti zaupanje inozemskih vinskih trgov. Ako bomo vsi složno delali v tem pravcu, zlasti ako bodejo naša vina po kvaliteti in po ceni konkurenčna, ako bomo našo vinsko trgovino postavili na trdno, solidno podlago, ni dvoma, da se nam bo to posrečilo. Ali ne samo v inozemstvu moramo najti odjemalce naših vin, ampak tudi v tuzemstvu. Naša vina se lahko prištevajo med najodličnejša v Jugoslaviji ter so kot taka tudi najbolj sposobna za buteljna vina. Zato je potrebno, da razširimo prodajo naših vin po celi državi in prepričan sem, da bodo vinski odjemalci, čim dobijo možnost, da se prepričajo o kakovosti naših vin, vedno radi posegali po njih.

Da se ta sredstva, katere sem navedel, zamorejo uspešno uporabiti, je največjega pomena ravno taka vinska razstava in sem, ki se danes prvič v Dravski banovini odvarja v Mariboru. Razstava omogočuje navezanje trgovskih stikov z vinskimi trgovci in gostilničarji za tu- in inozemstvo ter daje možnost vsem reflektantom, da se prepričajo o kvaliteti razstavljenih vin. Medsebojno tekmovanje posameznih vinogradniških okolišev in posameznih vinogradnikov glede kvalitete vina je mogočna vzpodbuda za vsakega vinogradnika, da

skuša svoje kvalitete izboljšati in zlasti pri svojem tovarišu posnemati to, kar se je izkazalo za praktično in koristno ter opušča načine pridobivanja, kateri so se izkazali kot manj vredni.

Banska uprava si je bila v svesti dolžnosti, katere ima napram našemu vinogradništvu. Mislim, da ni potrebno posebno povdarjati, da bom jaz tudi v bodoče krepko stal na strani našega delavnega ljudstva ter podpiral z vsemi razpoložljivimi sredstvi vse naše kmetijske gospodarske panoge, med katere spada v odlični meri naše vinogradništvo.

Z nagradami za precepljenje samorodnih trt, s prispevki za nabavo trsja, zlasti pa s podpiranjem našega vinskega združenstva, katero mora postati močan gospodarski faktor v naši banovini, upam da bomo v doglednem času lahko pokazali vidne uspehe. Poudarjam tudi potrebo trgovske preorientacije našega kmetijskega združenstva, kakor tudi posameznega kmetijskega producenta, kajti samo oni je dober gospodar, kateri ne samo dobro prideluje, ampak kateri tudi predvsem dobro proda.

Za dosego teh ciljev, gospoda moja, je pa potrebno složno sodelovanje vseh prizadetih ter usmeritev vseh naših energij proti enemu cilju. Tako gospodarsko solidarnost naj manifestira tudi današnja razstava, in v tem znamenju mi je prijetna dolžnost, da proglašam prvo banovinsko razstavo za otvorjeno.

Po govoru gospoda bana so si vsi gosti ogledali razstavo, ki je zares skrbno in okusno prirejena in izpolnjuje vso veliko dvorano. Po ogledu je pa bila v Beli dvorani zakuska, pri kateri je g. Petovar ponovno nazdravil gospodu banu in vsem ostalim povabljenim gostom. Tu se je gospod ban poslovil in se z brzovlakom odpeljal nazaj v Ljubljano.

Na razstavi, ki vsebuje krog 570 vzorcev vin iz vse naše banovine ter razna orodja, priprave itd., je bilo ves dan živahno, pa tudi danes je obisk dober. Velika škoda pa je bila, da se je včeraj zaprla že ob 18. uri in si je niso mogli ogledati številni avstrijski gostilničarji, ki so zvečer prispeli v Maribor. Razstava bo odprta še jutri ves dan.

Zborovanje slovenjebistriškega učiteljskega društva

Zborovanje, ki se je v soboto 9. maja tokrat za spremembo vršilo v prijaznem Laporju, je otvoril predsednik Miloš Tajnik ob prav lepi udeležbi. Uvodoma je pozdravil novodošlega tovariša g. Blaža Laha ter glavnega tajnika organizacije UJU Ljubljana g. Kobala, ki se je rade volje odzval društvu vabilu, da nam pojasni nekatere tekoče in manj jasne zadeve. Za tem je predsednik govoril o delu naše organizacije, ki je storila vse, da izboljša naš moralni in materialni položaj ter omenja, da ni krivda na njej, ako vsega, česar je podvela, ni mogla doseči. Ako danes naš položaj še ni v vsem tak kot smo pričakovali, pa upajmo v bodočnost!

Pri čitanju dopisov je omenjal in priporočal snuječe se bolniško zavarovanje državnih uslužbencev ter zlasti pristop k novi socialnogospodarski ustanovi k »Samopomoči za otroke učiteljev in učiteljic«, čije ustanovni občni zbor bo 17. t. m.

Sledilo je situacijsko poročilo glavnega tajnika tov. Kobala, ki je v svojem izjavljanju orisal delo organizacije na uradniškem zakonu, dal pojasnila glede prevedbe po novem zakonu, in govoril dalje o učiteljskih gospodarskih ustanovah, ki naj jih po možnosti podpiramo, ker le v skupni sili in slogi je moč in napredek vsake organizacije. Grajal je dalje osebne intervencije pri oblastih ter zlorabljanje izvenšolskega dela pri namestitvah, kar oboje je v škodo le nam in spodbuja moralni ugled tako posameznika kot celotne organizacije. V svojem izjavljanju se omenja, da se bo izvršila preorganizacija UJU v tem smislu, da bodo sekcije odslej ne po pokrajinah, ampak po banovinah.

Za svoja izjavljanja je bil tajnik s strani navzočih burno pozdravljen ter nato predsednik po razdelitvi statističnih pol — na zbrane — zaključil uspešno zborovanje.

Izseljenci v aprilu

Jesenice, 11. maja.

V minulem mesecu se je izselilo iz naše države preko Jesenic 59 oseb v ostale evropske države, in sicer 55 v Francijo, 1 v Belgijo, 2 na Holandsko in 1 v Luksemburg in 230 oseb v prekomorske države, in to v USA 126, v Argentino 19, v Kanado 50, v Uruguay 29, v Chile 4, v Brazilijo 1 in v Južno Afriko 1. Vseh izseljencev v minulem mesecu preko našega komisarijata je bilo torej le 289.

Vrnilo se je pa v aprilu iz prekomorskih držav 401 oseba in 663 oseb iz evropskih držav; vseh vrnjencev torej 1064. Če primerjamo število vrnjencev s številom izseljencev, vidimo, da se jih je skoro štirikrat toliko vrnilo kot izselilo. Pri tej misli pa se nam vsiljuje vprašanje: »Odkod to? Zakaj to?« Odgovor je povsem jasan, če povemo, da ni vse tako lepo drugod, kot nekateri mislijo in govorijo. Najbolj jasan dokaz dejstva: doma najbolje, je tu.

Deportirancev v aprilu je bilo 27, in sicer iz ZDSA 12, iz Kanade 5, iz Chicaga 1, iz Avstrije 8 in iz Francije 1. Sedmim potnikom je bilo na Jesenicah zabranjeno potovanje v inozemstvo radi nepravilnosti polnih listov.

Repatrirancev smo imeli iz SDA 11, iz Kanade 17, iz Argentine 20, iz Boenos Aires 93, iz Francije 5, iz Belgije 3 in iz Nemčije 1; torej vseh na državne stroške vrnjenih v aprilu je bilo 150. Če računamo za vsakega repatrirance 5000 Din stroškov, dobimo lepo vsoto, ki jo dá država za svoje.

Nesreča pri nogometu

Ljubljana, 11. maja.

Včeraj se je dogodila pri nogometni tekmi za državno prvenstvo med Haškom (Zagreb) in tukajšnjim Primorjem težka nesreča, katere žrtev je postal vratar Zagrebčanov g. Starec, rodom iz Trsta. Po rodu Slovenec, je prispel pred meseci v Zagreb, kjer je kot navdušen sportnik vstopil v Haško in je radi svojih zmožnosti zasedel mesto vratarja v I. moštvi. Z moštvo je poteval v Ljubljano, kjer ga je doletela nemila usoda.

Kako se je dogodila nesreča?

Tekma je šla že h kraju. Vsako moštvo je zabilo po tri gole. V 28. minuti druge polovice, torej 17 minut pred koncem, je zapustil Starec svoj gol, da bi zadržal nasprotnega napadalca, vendar ni mogel preprečiti, da ta ne bi poslal žogo v gol. Starca je radi tega njegov soigralec branilec Stivak pošteno ozmerjal. V 36. minuti je nato napadalec Primorja Uršič peljal žogo proti голу Haška in je imel nasproti le še vratarja Starca. Da bi preprečil siguren gol, se je Starec vrgel nasprotniku pod noge in mu odvzel žogo. Uršič se v teku ni mogel ustaviti in je zadel na tleh ležečega tako nesrečno z desno nogo v glavo, da je bil Starec takoj nezvesten. Skok je bil skrajno nepreviden, posebno ker je Starec skočil z glavo naprej.

Ponesrečenca so nezvestnega z avtom odpeljali v bolnico. Prišel je za trenotek k zavesti in potožil, da mu je slabo, nakar je zopet padel v nezavest. Danes so ga prepeljali v »Leonishec«. Je pri polni zavesti, vendar se dogodka prav nič ne spominja. Pri zdravniškem pregledu so ugotovili, da lobanja ni počena, pač pa ima močno krvno podplutbo. Stanje ni ravno opasno in je upanje, da bo Starec kmalu okreval.

Alimenti so trda pokora

Kakor povsod, tako so tudi na Jesenicah redki taki nezakonski očetje, ki odkrito priznavajo svoje očetovstvo. Dogodilo se je v minulem tednu zopet, da se je mlad fant — nezakonski oče — kruto maščeval nad svojim dekletom, ko ji je moral plačevati uradno določene alimente. Gnjev, ki je radi tega rasel v njem do dekleta, se je še povečal, ko se je fant napil. V takem stanju je fant dekle napadel. Odprl je nož, šel do nje in ji prerezal v prečni smeri nosni hrustanec in lice. Nesrečno dekle mu je pravočasno ušlo, da je ni še hujše spalil.

Ouida:

Farnmor

Roman

69

Valdor je izpustil deklečno roko in se mirno okrenil h grajskemu gospodu. Bil je pač svetski mož.

»Ravnokar sem rekel gospodični Luciliji, da sem bržkone spoznal njenega očeta, ker jaz in vi, mylord, sva imela mnogo skupnih prijateljev. Ali ne?«

»Gotovo; to sem vam že nekoč povedal!«

»In vendar se ga ne morem spomniti! To je kriv vrvež, v katerem živimo. Toda le počakajte, nekega Wochsala se spominjam. Ali ni bil svetnik v dunajskem ministristvu? Morda je bil ta?«

»Ne, ta pripada neki drugi veji. Vem, koga mislite. Nekdanji cesarski svetnik je danes cesarski namestnik gališki. Lucilia pa nima živih sorodnikov.«

Farnmor je govoril tako naravno, da je za hip premotil Valdorja. Stvar je bila jasna in prozorna, si je dejal, samo njegova bolna domišljija je stikala za neko dozdevno skrivnostjo.

Tedaj je stopil lakaj z neko brzovajko za Valdorja. Francoz se je oprostil in odšel. Farnmor in Lucilia sta ostala sama v toplici.

Nekaj časa sta si molče stala nasproti. Zuborenje vdometa je bil edini zvok, ki je motil tišino prostora. Njuni pogledi so se srečali, toda ona je kmalu povsila

oči. Farnmor je prvič videl deklico v zadregi.

»Lucilia, ti mi nekaj prikrivaš?« je rekel in njegov sicer jasni glas je zvenel nekam otožno.

Ta očitek jo je zbodel v srce, da je prebledela in se sklonila nad marmornatim bazenom. Njena molčeča kretanja mu je vse povedala.

Zdelo se mu je nekaj nemogočega, da bi to mlado bitje moglo nekaj prikrivati njemu, ki je do zdaj z lahko- to bral vse njene misli in težnje. Vendar pa mu je bil glas prijazen kakor vedno, ko se je sklonil k deklici in tiho rekel: »Lucilia, ali mi ne moreš zaupati svoje skrivnosti? Ali dvomiš, da ti želim dobro?«

Naglo je dvignila glavo; njen pogled je zopet izražal vso pristržno iskrenost njene duše.

»Jaz, da bi dvomila o vas?« je vzkliknila. »Tedad bi zadovoljila tudi o božji milosti in usmiljenju!«

Ljubeče jo je pobožal po obličju.

»Tedad mi povej, kaj se je zgodilo, da si se od davi tako izpremenila?«

Vuovič ji je obličje oblila rdečica, toda molčala je. »Le povej mi,« je silil vanjo. »Kot tvoj varuh imam pravico to vedeti. Ali si zato zavrnila roko markiza Bowdona, ker si darovala srce komu drugemu?«

Temna rdečica ji je zalila še čelo in vrat in v zadregi se je igrala z vodnimi lilijami v bazenu; njeno molčanje mu je bil zopet zadosten odgovor. Bil je uverjen, da je uganil, kaj se godi v njeni notranjosti, ko ga je napol boječe, napol proseče pogledala s solznimi očmi in odbrzela iz toplice kakor preplašena srna ter ga pu-

stila samega z njegovimi mislimi. Tedaj se je vrnil Valdor, držeč v rokah odprto pisanje.

»Evo — berite, Farnmor. Morda se vam bo zdelo grdo, da se moram še danes posloviti in zapustiti vašo streho.«

Farnmor je molče pogledal papir in mu ga vrnil. Dobro je poznal vse zveze, načrte in spletke Valdorjeve stranke. Francoz mu je s kavalirsko lahkomišelnostjo svoje viteške narave zaupal tudi tajne zadeve.

»Obzalam, da mi ta poziv odteguje prijetnega družabnika,« je rekel Farnmor s hladno vljudnostjo. Ker pa morate tako naglo odpotovati, bi rad takoj govoril z vami o neki zadevi.«

Valdor ga je začudeno pogledal; njegove otožne oči so se veselo zaiskrile.

»Tega sem si jaz še bolj želel,« je odgovoril. »Brez dvoma ste hoteli pogovoriti z menoj v moji ljubezni do vaše mlade varovanke — morda ste domnevali, da sem ravnal lahkomišelnost in brez resnega namena —.«

Farnmor ga je prekinil.

»Preidiva k stvari. Čast mi je, poslušati vašo izjavo.«

»Za Boga! Ta je kaj kratka, imenuje se ljubezen!« je vzkliknil francoski plemič s toplo strastvenostjo. »Dobro vem, Farnmor, da imate za svojo varovanko boljše snubce na vidiku, ker jaz nisem ne bogat ne visokega čina. Toda boljše rodbine, kot je moje, je ni v Evropi, in toplejše ljubezni, kakršno je mlada dama v meni vzbudila, ne bo nikoli našla —.«

France Grafenauer med nami!

V sredo 13. maja ob 8. uri zvečer priredi »Klub koroških Slovencev« Grafenauerjev večer s koroško pesmijo v proslavo njegove 70-letnice. Naš narodni koroški bojevnik, bivši državni in deželni poslanec koroški g. Fr. Grafenauer se bo sam udeležil koroškega večera, da se pomudi med svojimi starimi znanci in prijatelji in koroškimi rodoljubi. Zato prav iskreno vabimo vse prijatelje koroških Slovencev, da se koroškega pevskega večera udeležijo v obilnem številu ter tako izkažejo tudi čast in hvaležnost svojemu narodnemu borcu Grafenauerju. Ker ni vstopnine, upamo, da se bo narodnozavedna Ljubljana vsa zbrala v sredo zvečer v dvorani »Delavske zbornice«. Obenem opozarjamo na narodno igro »Miklovo Zala«, katero bodo igrali koroški igralci v četrtek ob treh popoldne v dramskem gledališču. — Na »Miklovo Zala« opozarjamo zlasti podeželske igralce.

Veličastna zadnja pot Ivana Kregarja

Ljubljana, 11. maja.

Pokojnega Ivana Kregarja je spremlila v nedeljo na zadnji poti ogromna množica prijateljev in znancev. Po blagoslovitvi krste v hiši žalosti, ki jo je opravil šentpeterski župnik g. Petrič, se je od umrlega poslovil v imenu Jugoslovanske obrtniške zveze in za Zbornico TOJ g. Iv. Ogrin. Orisal je pokojnikove neprecenljive zasluge za gospodarski dvig našega človeka in njegovo neumorno delovanje v društvih.

Ko je pevsko društvo »Ljubljana« odpelo žalostinko »Človek, glej!«, se je razvil veličasten žalni sprevod. V sprevodu so bila številna društva. Za krsto so bili sorodniki in zastopniki naše javnosti. Uradno odsotnega bana je zastopal njegov pomočnik dr. Pirkmajer z banškim načelnikom Vončino. Zbornico TOJ je zastopal predsednik g. Jelačin, gen. tajnik dr. Windischer in podpredsednik gosp. Ogrin, občno župan dr. Puc in številno uradništvo z direktorjem dr. Zarnikom. Zastopani so bili tudi po predstavnikih razni dežarni zavodi, pokojnikovi številni ožji prijatelji in številna duhovščina. Po žalostinkah v kapeli in ob grobu so pokojnika položili k večnemu počitku. Blag mu spomin!

Prva letalska razstava v Zagrebu

Priprave za veliko letalsko razstavo so izvršene, tako da bo v četrtek 14. t. m. ob 10. uri dop. svečana otvoritev prve letalske razstave na Balkanu vohče.

Cilj razstave je propaganda našega narodnega letalstva. Razstava bo tako urejena, da bodo najširši sloji našega naroda imeli priliko videti najmodernejše pridobitve današnje letalske tehnike.

Na razstavi bo zastopana ne le domača vojna aviacija, ki bo imela svoj poseben oddelek, temveč tudi civilna aviacija. Vse domače tvornice letal in domači konstruktorji, poleg tega pa Aeroklub, Društvo za letalski promet, Udruženje rezervnih letalcev, kakor tudi nekatere inozemske tvornice.

V zvezi z razstavo priredi Aeroklub v Zagrebu tudi dva letalska meetinga. Ob tej priliki bo izvršen svečan krst treh zagrebskih letal, program meetinga pa bo izpopolnila naša vojna avijatika. Drugi dan, t. j. 25. maja, pa se vrši internacionalen meeting, ki se ga poleg domačih sportnih letal udeležijo tudi cela vrsta inozemskih letalcev, in to iz Anglije, Francije, Nemčije, Italije, Čehoslovaške, Poljske, Avstrije itd. Iz same Anglije doleti na tekmo okoli 10 letal, med njimi dva najboljša angleška akrobata. Po dosedanjih prijavah bo skupna udeležba inozemskih letal dosegla število 20. Iz naše države bodo sodelovali sportni avioni naših Aeroklubov iz Beograda, Sarajeva, Zagreba in Ljubljane, tako da bo tekma za srebrni pokal gotovo zelo ostra.

Da bi bilo mogoče posetiti razstavo in meetinge čim širši publiki, je ministrstvo za promet odobrilo 50% popust na vseh državnih železnicah. Legitimacije lahko vsakdo dobi za ceno 3.— Din pri »Putniku«.

Avtomobilska nezgoda nad Kranjem

Erk avtobusa in avtomobila — Avtomobil popolnoma razbit

Kranj, 10. maja.

V nedeljo zvečer okrog pol osmih zvečer se je pripetila na glavni cesti blizu Perivnika avtomobilska nezgoda, ki sicer ni zahtevala človeških žrtev, pač pa je popolnoma uničen eden od avtomobilov. Kranjski mesar in prekajevalec g. Osterman Mihael se je vračal v svojem avtu domov. Šofiral je trgovca z mehaničnimi potrebščinami g. Majnik Ignacij. V nasprotni smeri je privozil avtobusni podjetnik g. Pernuš z Magistrovim avtobusom. Ker je imel zelo močno uč. je g. Majnik izgubil na cesti orientacijo in nevedno zavozil na levo stran ter se zaletel v tržiški avtobus. Ostermanov avtomobil je čisto razbit, Magistrov avtobus pa ima pokvarjeno na desni strani stopalo in blatnico. G. Majnik in g. Osterman sta dobila samo male praske po rokah in vratu, sicer se pa ni zgodilo nikomur nič hudega.

Iz Dravske banovine

d Šahovski turnir Bledu zagotovljen. Ka kor poročajo z Bleda, je mednarodni šahovski turnir na Bledu zagotovljen. Zdraviliška komisija je namreč sklenila prispevati 100.000 Din in nuditi tekmovalcem tudi vso oskrbo. Turnirja se bodo udeležili vsi znamenitejši svetovni mojstri. Vršil se bo v avgustu.

d Podporno društvo za gluhonemo mladino je prejelo od učiteljskega zbora državne gluhonemnice v Ljubljani Din 200 kot počastitev spomina blagopokojne matere tovariša V. Rupnika Trgovca A. Božič iz Kranja pa nam je poslal Din 50. Vsem darovalcem toplja hvala!

d Trgovci nikar ne naročate blaga, dokler si niste ogledali XI. mednarodnega vzorčnega velesejma v Ljubljani, ki traja od 30. maja do 8. junija 1931.

d Čebelarji, pozor! Čebelarstva podružnica za Celje in okolico priredi poučno predavanje v nedeljo dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne pri čebelnjaku gospoda Rebova v Košnici pri Celju. Čebelarji in ljubitelji čebelarstva se v ljudo vabijo.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev. 398—1

d Dr. Andrija Štampar: »Narodna čitanka o alkoholizaciji« je pravkar izšla. Drugo razširjeno in spopolnjeno izdajo je priredil dr. Vuk Vrhovac. Ilustracije so izdelane po originalnih lesorezih in risbah akademičnega slikarja Franja S. Stiplovskega (Krško). Knjigo sta založila »Jugoslovanski savez trezvenosti« ter »Sola za narodno zdravje« v Zagrebu. Obsega 196 strani velikega kvarta s 37 slikami in ima naslovno sliko v dveh barvah. Vezana stane 15 Din. — Knjiga je največje in najpopolnejše treznostno delo, ki je dosedaj izšlo v našem jeziku. V vrsti popularnih člankov je podano vse, kar bi moral moderen človek vedeti o alkoholu in njegovem vplivu na zdravje poedince in na zdravje družva. Razven tega so v knjigi mnoge pripovedke, skice, pesmi, narodni pregovori in izreki znamenitih mož o alkoholu. Od avtorjev, ki so zastopani v knjigi, omenjamo: prof. dr. Milan Jovanović-Batut, Zmaj Jovan-Jovanović, Lev Tolstoj, Stevo Janjetović, Viktor Car-Emin, Jovan Udić, Vladimir Milutinović, prof. dr. Andrija Štampar, prof. dr. Josip Šilović, Teufik Fikret, Isakija Mitrović, prof. dr. Jure Turić, Božidar Veselić, Ivan Marinković, A. G. Matoš, Zilvojin Aleksić, Angel Cerkenin, Maupassant, dr. Niko Andrijašević, Tone Seliskar, Tugomir Alaupović, dr. Vuk Vrhovac, Jure Cindrić, dr. Gavro V. Gorković, Vera Tkalec, Milan S. Vukobratović, dr. Alfred Nick, Edo Marković. Vsi članki in sestavki so jezikovno izenačeni in pisani čisto razumljivo. Zaradi tega je knjiga pristopna najširšim narodnim slojem. V njej bo vsak poedinec lahko našel mnogo pouka in izkušenj, učitelji in predavatelji pa dragocen material za antialkoholna predavanja. Knjiga se naroča pri »Jugoslovanskem savezu trezvenosti« (Zagreb, Mirogojska 4/II.) ali pri »Savezu trezvene mladosti« (Beograd, poštni predel 138). Pošilja se s povzetjem ali pa za gotov denar. Preprodajalci dobivajo na vsakih pet prodanih primerov po en primer brezplačno.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 765.1, termometer 11.2, relativna vlaga 89%, smer vetra SE, oblačnost 10. V Mariboru je kazal barometer 764.4, termometer 11.6, relativna vlaga 86%, smer vetra NW, oblačnost 10. Razen v Primorju je bilo povsod oblačno. Deževalo je v Mostaru (1.3 mm), v Beogradu (1.9 mm) in v Sarajevu (2.1 mm). Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 19.2, (10.4), v Mariboru 17.6, (10.2), v Mostaru 21.9 (11.1), v Zagrebu 19.4 (11.3), v Beogradu 21 (10.8), v Sarajevu 21.8 (9.6), v Skoplju 20.1 (9.4), v Kumboru 20.4 (12.4), v Splitu 21.6 (13.8), na Rabu 20.2 (12.8), na Visu 19.5 (11.2). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Torek, 12. maja 1931. Pankracij m. Pravo-slavni: 29. aprila, 9 mučenikov.

Nočno službo imata lekarni Trnkoczy na Mestnem trgu in Ramor na Miklošičevi cesti.

*
■ Zapisnega rekrutov ljubljanske garnizije. V nedeljo popoldne se je vršila na vojaškem vežbališču pri Devici Mariji v Polju svečana zapisnega rekrutov ljubljanske garnizije. O pomenu pri rekrutov govori rekrut »atoliški, pravoslavni in muslimanski svečenik, nato pa še divizionar g. Ilić. Po zapisnici se je vršila revija čet, med katero je svirala vojaška godba.

■ Nastop šahovskega mojstra Spielmana. V nedeljo je šahovski mojster Spielmann, ki se mudi že nekaj dni v Sloveniji, obiskal Bled. Danes popoldne bo začel match 10 partij proti našemu mlademu mojstru Pircu; match se bo nadaljeval v Celju, Mariboru in Rogaske Slatini. Simultanko bo Spielmann odigral jutri ob 20. uri v Kazini.

■ Korošci v naši drami. Na praznik v četrtek 14. t. m. bodo gostovali v dramskem gledališču člani gledališkega odra v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem. Vprizoril Sket-Spicarjevo narodno igro »Miklovo Zala«. Začetek točno ob 15. uri. Cene ljudske in so že v predprodaji pri dnevnih blaginji v operi.

■ Sokolsko društvo Štepanja vas priredi v četrtek 14. t. m. izlet na Kurešček. Zbirališče na poljskem mostu. Odhod ob 7. uri na dol. Kolodvor, od tu ob 7.36 z vlakom do Škofljice, na to peš čez Želumlje na Kurešček — Zapotok — Turjak — Škočjan — Št. Jurje — Grosuplje

in od tu z večernim vlakom v Ljubljano. Ob neugodnem vremenu bo izlet v nedeljo 17. maja. Zdravo! — Odbor.

■ Preselitev urada. Kraljevska banska uprava, referent za inspekcijo parnih kotlov, se je preselil 6. maja iz sedanjih prostorov na Krekovem trgu št. 10 v »Stiški dvorec«, Stari trg št. 34.

■ Parada gasilcev na Krekovem trgu se je vršila v nedeljo popoldne. Gasilci so defilirali pred zastopnikom zveznega staroste g. Engelsbergerjem. Ob tej priliki sta imela lep nagovor na gasilce zvezni tajnik g. Pristovšek in načelnik ljubljanske župe g. Zupan. — Pred parado se je vršil sprevod z dvema godbama po mestu proti cerkvi sv. Florijana, kjer je daroval mašo gasilski kurat, kanonik dr. Mihael Opeha.

■ Jurjevanje na Gradu se je letos vršilo ob precej lepem vremenu, ki je privabilo na Grad več tisoč ljubljancev in tudi mnogo ljudstva z dežele. Za dobro razpoloženje je skrbela železniška godba.

d Srbsko pevsko društvo »Jedinstvo« v Koturu je imenovalo Hubadovo župo J.P.S. v Ljubljani za svojega častnega člana.

■ Slovenski vokalni kvintet, ki je za svojega kratkega obstanka zaslovel kot petorica svežih, dobro izvežbanih in vzorno discipliniranih pevcev, to so gg. Stibernik, Jug, brata Petrovič in Šule, bo s svojim prijaznim sodelovanjem na dobrodelnem večeru Rdečega križa v »Unio-nu« v ponedeljek 18. t. m. gotovo vzbudil splošno pozornost in priznanje. To se sedaj naš najboljši vokalni kvintet. Občinstvo, ki pozna že nekaj njegovih pesmi vsaj z gramofonskih plošč, bo imelo na koncertnem večeru neposredno lep glasbeni užitek ob petju imenovanega kvinteta, ki bo nastopil vsaj s tremi pesmimi, morda tudi s priljubljeno »Pelin rožac«, s katero si je že pridobil splošne simpatije.

■ Na državnem konservatoriju v Ljubljani se sedaj že tretje šolsko leto z vso intenzivnostjo goji komorna glasba pod vodstvom prof. Jana Slaisa. Prof. Jan Slaiss je brez dvoma eden najodličnejših glasbenih pedagogov, kar smo jih imeli v Ljubljani. Njegovi uspehi so bili na vsakoletnih internih vajah in produkcijah državnega konservatorija. Slaiss nam je vzgojil violinista Karla Rupla, dalje gospo Vido Jerajevo-Hribarjevo in celo vrsto mlajših violinistov, ki obiskujejo še njegov oddelek na konservatoriju. Med njimi največje javno nastopata Uroš Prevorsek in Pfeifer Leon. Iz kroga svojih gojencev je sestavil komorni kvartet, v katerem igrajo Pfeifer Leon (I. violino), Stanič Franjo (II. violino), Sušteršič Vinko (violo) in Bajde Oton (učencec prof. Berama — čelo). Ta kvartet gojencev izvaja v petek 15. maja ob 20. uri v Filharmonični dvorani 1. Mozartov in 1. Ravelov kvartet. Poleg tega še trio: Lipovšek, Pfeifer in Bajde: Novakov klavirski trio. Komorni večer bo imel popolnoma koncertni značaj. Obisk najtopleje priporočamo. Ta večer se ponovi v Mariboru pod okriljem tamošnje Ljudske univerze v ponedeljek 18. maja, nakar Mariborčane še prav posebno opozarjamo.

■ Pevski zbor Glasbene Matice. Ker prične njamo z novim programom, se sprejemajo dobri pevci in pevke še sedaj mesto jeseni. Vaje se vrše ta teden: torek moški (v sobi 17), sredo ženski (14), petek ženski (17), tenor (15), bas (12), vsakokrat ob 20. uri. Pevske počitnice se prične šele 1. julija.

■ Zaključno predavanje v »Soči«. Društvo »Soča« je preteklo soboto zaključilo predavanja enajste sezone s predavanjem g. Mahkote o Istri. Predavanje so izpopolnjevale skiptične slike. O Istri sta tudi še govorila gg. Sancin in prof. Bačić. Oficijelni del večera je zaključil predsednik z. d. Puc, nakar je nastopil Slovenski vokalni kvintet, ki je mnogo pripomogel k prijetnemu razpoloženju. Bil je zares lep večer, ki bo ostal vsem v trajnem spominu.

■ Danes se ponovi zadnjič v tej sezoni Charpentierova »Luiza« z g. Gjunjenac-Gavella v naslovni partiji. Očeta bo pel prvič v letošnji sezoni znani basist g. Križaj. Ostala zasedba kot pri premijeri. Dirigent g. Neffat. Predstava se vrši za abnona reda B.

■ Nevednost je najdražja stvar na svetu. Resničnost tega izreka se pokaže zlasti ob boleznih, katera bi bilo v veliki meri možno preprečiti, ko bi imelo ljudstvo več zdravstvene izobrazbe. O vsem potrebnem bo dala pojasnila s svojim bogatim nazornim materialom zdravstvena razstava Higijenskega zavoda v Ljubljani ob letošnjem XI. velesejmu od 30. maja do 8. junija t. l.

Maribor

m Akademija gimnazijcev. Jutri v sredo, dne 13. t. m. ob 20. uri bodo priredili dijaki državne klasične gimnazije v Mariboru v Zadrugi gospodarski banki akademijo s petjem, godbo, dramskimi nastopi itd.

Pijte original »CHABESO«. 1114

m Potovanje javnih nameščenec v Gradec. Mariborska podružnica Zveze javnih nameščenec bo priredila dne 31. t. m. društveni izlet v Gradec. Potni list si mora vsak član sam preskrbeti. Avstrijski vizum bo pa skupen.

m Smrti. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Štefica Cvetkova, hči učitelja, 1 leto stara; Anton Strmšek, železničar, 75 let; Roza Molerjeva rojena Zorčeva, žena posestnika, 25 let; Terezija Patzova, hišna posestnica, 78 let; Josip Kralj, zvanik drž. žel., 55 let; Franc Schönherr, prof. glasbe v p., 68 let; Franc Koren, uradnik drž. žel., 59 let; Miha Anon, kovaški pomočnik, 57 let; Rudolf Jager, inženjer, 27 let; Josip Harry, kaznjene, 64 let; Marija Pavalec rojena

Rumplerjeva, žena vojaškega uradnika, 36 let; Elizabeta Beletova rojena Zorkova, žena železničarja, 50 let; Marija Rudolfova, posestnica, 64 let; Matilda Pavalec, zasebnica, 70 let; Edward Habjančič, sin železniškega uradnika, 1 leto; Terezija Koroševa rojena Svajkarjeva, žena voznika, 31 let; Milan Schönwetter, sin delavca, 1 leto; Alojzij Šeruga, pekovski pomočnik, 21 let, in Marija Černetova, zasebna uradnica, 26 let stara. Naj v miru počivajo!

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

m Lovska sreča. G. Hubert Luckmann iz Maribora je v nedeljo zjutraj ustrelil pri Sv. Lovrencu na Pohorju dva krasna divja petelina.

m Nove telefonske zveze. V nedeljo so se otvorile nove telefonske zveze Maribora z Italijo. Pogovori stanejo: z Mlianom in Verono 39.60 Din, s Padovo 33 Din, z Genovo, Turinom in Rimom 46.20 Din, S. 15. majem se pa otvori telefonska zveza med Mariborom in Kraljevim Dvorom na Lubi, Čehoslovaška.

Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje!« 985

m Kulukarij. Včeraj zjutraj so se v Strmi ulici, kamor so bili pozvani, zbrali mariborski kulukarij. Povabljenih jih je bilo preko 600, prišlo pa jih je samo 100. Po večini so bili sami zasebni uradniki, katere je fotograf Japelj pred nastopom fotografiral s krampi in različnim drugim orodjem. Delo se je pričelo na cesti proti Kamnici od km 0.5 do 5. Nekateri so se se premislili in se pogodili, da bodo plačevali odkupnino v obrokih.

m Samomor delavca. Pretekli teden je s Volmajerjevega broda med Rušami in Selnico skočil v Dravo 52-letni poljski delavec Matija Velt iz Gradiške, zaposlen v Selnici ob Dravi. Umril se je baje radi tega, ker je bil slaboten in ni več mogel opravljati dela.

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

Kamnik

Kaj bo s kinom Gasilnega društva? Tako se že dalj časa sprašujejo Kamničani. Komisija, ki si je že pred mesecem ogledala prostore Gasilnega doma, se je povoljno izrazila o njih in dala dovoljenje za adaptacijo v kino-dvorano. Kljub temu pa se od tedaj še ničesar ni storilo za uresničitev tega načrta ali vsaj videti ni primernih zabav v Kamniku bi kino izdatno zamašilo to vrzel. Čemu se torej ne prične z delom? Tujska sezona je pred vrati in v pomanjkanju Manjka baje še mnenje izvedenca gradbene direkcije banske uprave za električno napeljavo, brez katerega ne smejo zidati.

V nedeljo so naši senzacij željni Kamničani prišli popolnoma na svoj račun. Po dveh letih je zopet prišla v Kamnik družba kubanskih kozakov, ki stalno potuje po Jugoslaviji in razkazuje strmečim gledalcem in gledalkam razne kosaške akrobacije na konjih. Veliko pozornost je tudi vzbudila v nedeljo popoldne nova godba na fanfare, s katero so korakali gasilci iz Stranj h gasilski maši na Šutno. Veliko število gasilcev je odšlo na gasilsko slavnost v Trzin. Popoldne pa so romale cele procesije Kamničanov na Stari grad, ker niso bile pravčasno poučene o odpovedi zabave gasilcev. Otroška akademija v proslavo materinskega dne je bila tako dobro obiskana, da je bila dvorana kamniškega doma veliko premajhna za vse, ki so se je hoteli udeležiti. Podobno akademijo priredijo na praznik v četrtek popoldne učenci osnovne šole v Mekinjah v društveni dvorani. Slavni potujoči zverinjak, ki se je mudil nad en mesec v Kamniku, je pretekli teden odpotoval, ostal pa je še cirkus, ki prav pridno daje kino predstave.

Jesenice

V prenovljeni župni cerkvi je položen sedaj tudi tlak; služba božja se sedaj vrši že v tej cerkvi in ne več v savski podružnici.

Oder. Sokolski oder pripravila igro »Vozel«, ki jo bo vprizoril kot zaključno predstavo letošnje sezone; oder K.P.D. pa se pripravila na opereto »Grol Luksemburški«.

Cepitev otrok. Pri zadnjem cepitvenju proti kozam je bilo cepljenih 161 dojenčkov in pa precej veliko število šolarjev.

Imenovanje. Jeseniški župan g. Andrej Čufer je imenovan za komisarja vseh banovinskih cest v radovljskem srezu. Cestitamo!

Narcise. V Jesenškem in Plavškem Rovtu je že opaziti narcise.

Tržič

Kolo jugoslovanskih sester je na Materinski dan pridno prodajalo lične cvetlice iz volne v prid revni deci. V nedeljo 17. pa prirede za isti namen v domu na Skali lepo dramo »Spavaj moja deklica«. Upamo, da bo občinstvo do zadnjega katička napolnilo dvorano.

Izlet na Dobravo nad Kroso so naredili v nedeljo zastopniki tržiškega Sokola. Posetili so veseličo tamkajšnje novo ustanovljene čete, ki se dobro razvija. Zal da Sokol ne najde pravega umevanja ravno pri tistih ljudeh, ki bi morali v prvi vrsti skrbeti za razvoj tega društva. Veliko gostov je bilo tudi iz Radovljice in druge okolice, med njimi seveda agilni br. Spicar, ki je prispel naravnost od predavanja, ki ga je imel v Ljubnem. Z veseljem opažamo vedno lepši razvoj Sokola.

Izredni občni zbor Bralnega društva se je vršil v soboto zvečer pri Bastelnu. Udeležba je bila prav dobra in se je mnogo debatiralo o eventualni likvidaciji. Pevec pa so bili odločno proti temu in se je nato izvolil nov odbor. Predsednica je ga. Polakova.

Nogometna tekma med ljubljanskim klubom Šparto in domačinom je končala s 3:4 za domačine.

Kresnice

Zloben požigalec. Minuli torek zvečer okrog 10. ure je prišlo goreti pri kmetu Jemcu Janecu iz Katarije. Na pisk Birollove apnenice so se kmalu zbrali naši gasilci ter hiteli v smeri ognjenega sveta. Kmalu so se pridružili še okoliški gasilci, vendar ko so došli na pogorišče, ni bilo več kaj gasiti — pogorelo je že vse. Okoličani trde, da ogenj ni nastal po neprevidnosti, kar je tudi zelo verjetno, ker ta čas ni bilo nikogar doma, temveč je to storila zločinska roka požigalca. Zlostno je tudi, da je prišel Jemec ob vse, ker ni bil zavarovan.

Triumf češke filharmonije

Sinočni koncert češke filharmonije pod Tatiševim vodstvom je bila zmagoslavna otvoritev turneje. Dvorana Uniona prenapolnjena, navdušenje nepopisno. Podrobno poročilo sledi.

Slavko Ostere.

Celje

* Lepa proslava Materinskega dne. Materinski dan so v Celju dostojno proslavili. Dopoldan se je vršil koncert v parku, gospe so prodajale cvetlice, popoldan pa je bila v Mestnem gledališču uspešna predstava »Kralja Matjaža«, ki so jo igrali učenci in učenci celjskih šol. Mladi igralci so se zelo potrudili ter zaslužijo vse priznanje kakor tudi učiteljice in učitelji, ki so jih vežbali. Igra se ponovi na praznik 14. t. m. ob 16.

* Šahovski turnir Spielmann-Pire bo v četrtek 14. maja dopoldne v veliki dvorani hotela »Evropa«. V petek 15. maja ob 20.30 se vrši istotam simultanka med Spielmannom ter celjskimi šahisti. Za to simultanko se je doslej prijavilo 35 oseb, nadaljne prijave sprejema g. juvelir Lečnik na Glavnem trgu. Prijavnina znaša za člane Šahovskega saveza 10 Din, za nečlane 20 Din. Zanimanje za obe prireditvi je zelo veliko ter bodo prišli tudi zunanji posetniki, šahovska kluba iz Štor ter iz Šostanja prideta celo korporativno.

* Svečana zaprisega novincev. Včeraj dopoldan so novi rekruti s polkovno zastavo ter vojaško godbo odkorakali na Glazijo na svečano prisego. Zastopniki vseh celjskih oblastev in uradov ter predstavniki društev in mnogobrojno občinstvo so prisostvovali prisegi. Ob 10. je prišel komandant mesta g. polkovnik Purič, kateremu so vojaki izkazali vojaški pozdrav. Nato je prota g. Čudič zaprisegel pravoslavne vojake, celjski opat g. Jurak katoliške ter iman iz Ljubljane muslimanske vojake. Vsi tri svečeniki so pred prisego v primernih, lepih besedah razložili vojakom pomen prisige. G. polkovnik Purič je nato v patriotičnem govoru vzpodbudil vojake, naj vedno zvesto in udano izpolnjujejo dano obljubo in jih pozval, naj vzklíknejo Nj. Vel. kralju. Godba je nato zagrnila državno himno. Vojaki so potem parkrat zaplesali kolo in se nato vrnili v vojašnice. Tokrat se je zaprisega prvič vršila ob polkovni zastavi in je bila radi tega tudi izredno slovesna.

* Smrtna kosa. V javni bolnici so umrli: 9. t. m. Koschier Frida, žena posestnika in kovača v Laškem, stara 57 let; 10. t. m. Špan Marta, žena rudarja iz Hrastrina, stara 19 let; 11. t. m. Kolenc Marija, prevzitarica iz Loke pri Zusnu, stara 67 let.

* Tatovi koles zopet na delu. Kolarju Čulku Filipu je bilo 9. t. m. dopoldan iz veže mestne elektrarne ukradeno črno pleskano kolo znamke »Styria«, vredno 1400 Din. Kdor tatu izsledí, dobi 200 Din nagrade. — Pri vatnem uradniku Kusu Adolfu je bilo 7. t. m. iz veže gostilne Košenine na Vranskem ukradeno novo kolo znamke »Ideal«, rdeče pleskano, vredno 2700 Din.

* Slepjarji na tomboli. V nedeljo so imeli invalidi dobro obiskano tombolo. Dva nepridiprava pa sta bila aretirana, ker sta prišla h komisiji s polnimi kartami, katerih številke pa so bile nalepljene na karte. Društva, ki bodo imela letos še tombole, se opozarjajo, naj pazijo na take sleparje.

Litija

Razširjanje železniških tirov. Železniška di rekacija je izdala nalog za razširjenje tirov pred postajo Litije. Radi tega je bila prisiljena prejšnji četrti tir premakniti. Istotako pride predstavljena tudi kretnica na drugo stran tirov. Obenem je bila potrebna zgradba dveh železobetonskih mostov. Postavljeni bodo trije ali štirje na 11 tiri v dolžini okrog pol kilometra. Vsa dela vodi g. Ronko.

Predvčerajšnjim je odigral SK Litija s SK Zagorjem nogometno tekmo. Rezultat je bil 5:2 v prid Litije. Sodil je prvi polčas slabo, drugi polčas pa prav dobro g. Bezenšek.

Lepi prireditvi. Napovedani gasilski izlet na Sv. Goro je v vsakem pogledu lepo uspel. Istotako lepo je uspel družabni večer litijske »Lipe«.

Počovanje po zvezdi večernici

74.

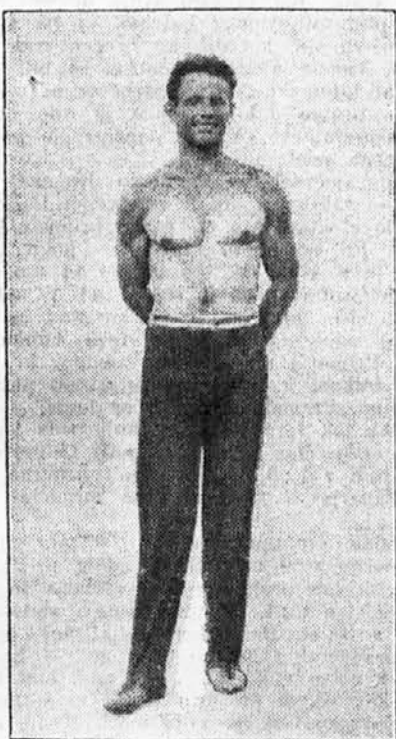
Pot po gozdu praprotnih palm je bila zelo prijetna. Senca košatih kron ju je branila pred žgočimi solničnimi žarki. Med drevjem so brenčale čudovite muhe in mušice, letali so veliki hrošči in metulji, vmes pa so se oglašale ptice. Iz tega prijetnega razpoloženja pa ju je kmalu predramilo strahovito rjovenje, oglašajoče se od nekod iz gozda. Zaslušla sta nevarnost in se naglo popela na prvo drevo.

Brat Tošo Primožič prvi

Peter Šumi drugi in Boris Gregorka tretji pri izbirnih tekmah za Pariz

Ljubljana, 11. maja.

Včeraj dopoldne so se nadaljevale savezne izbirne tekme za svetovno prvenstvo v Parizu, ki se bo vršilo meseca julija povodom proslave 50 letnice obstoja Mednarodne telovadne unije in 53. zleta Unije francoskih gimnazistov.

Zmagovalec pri izbirnih tekmah Tošo Primožič.

Točno ob pol 9. je prikorakala na telovadišče k drugu vrsta naših najboljših tekmovalcev bratje Stefanovič, Gregorka, Sumi, Štukelj, Zakič, Primožič, Porenta, Forte in Lapajne. Brat Oswald je predstavil tekmovalce sodnikom br. Smrtniku, Jerasu in Lubeju, nakar se je pričelo takoj s tekmovalcem. Predpisana vaja na drugu je nekaterim tekmovalcem delala nekoliko preglavic, zlasti začetek vaje. Najlepše so se na drugu odrezali pri obvezni vaji bratje Primožič, Sumi in Stefanovič. Pri prostovoljni vaji pa sta zlasti br. Primožič in Stefanovič s svojimi krasno izvedenimi vajami vzbudila pri občinstvu orkan navdušenja in ploskanja. Po končanih vajah na drugu so odšli tekmovalci h konju na šir z ročaji. Pri predpisani vaji so se odlikovali bratje Primožič, Sumi, Gregorka in Štukelj, ravnotako pri prostovoljni kjer je dosegel brat Primožič med navdušenimi ovacijami občinstva polnih 15 točk.

Poleg glavnih orodij so nato tekmovalci absolvirali še panoge iz lahke atletike in sicer v skoku v višino, teku na 100 m, metu krogle in v plezanju po vrvi. V lahki atletiki se je izkazal zlasti mladi Forte od Ljubljanskega Sokola, ki je dosegel v preskokih čez konja vzdolž, plezanju in v teku na 100 m prvo mesto.

Tekma je trajala nepretrgoma do 15. ure, nakar se je vršila seja sodniškega zbora, kjer so se sešeli vsi rezultati tekme in isti objavili tekmovalcem. Od 210 dosegljivih točk je dosegel prvo mesto brat Tošo Primožič, Sokol Maribor-matica, 185'40, drugo mesto brat Peter Šumi, Ljubljanski Sokol, 179'10, tretje mesto brat Boris Gregorka, Ljubljanski Sokol 176'50, IV. Miroslav Forte, Ljubljanski Sokol, 165'20, V. Leon Štukelj, Sokol Maribor-matica, 158'70, VI. Stan-ko Lapajne, Sokol Maribor-matica, 153'10, VII. Janez Porenta, Sokol I Tabor, 152'50, VIII. Milan Stefanovič, Sokol Novi Sad, 128'50 in IX. Mladen Zakič, Sokol Novi Sad, 123'50.

Iz posameznih disciplin so dosegli bratje tekmovalci tele rezultate:

Slovenjgradec

Ureditev nove moderne bencinske postaje. Tukajšnji trgovec g. Rojnik Ivan si bo te dni postavil popolnoma novo moderno avtomatsko bencinsko postajo, ki bo vsem avtomobilistom dobrodošla.

Sprememba posesti. Daleč naokrog znano Ÿblovo gostilno s posestvom v Starem trgu je kupil za 350.000 Din g. Karner Pavel.

Materinski dan priredile naše vrle Kolašice na praznik 14. t. m. v Sokolskem domu z zelo izbranim sporedom in tako počaste naše matere, ki to po vsej pravici zaslužijo.

Revanžna šahovska tekma s Šostanjem. Naši šahisti so se v revanžni tekmi s Šostanjem zelo slabo izkazali in izgubili v razmerju 16½ : 4¼!

Solnce, zrak in voda je bilo naslov predavanja, ki ga je imel preteklo sredo primarij br. dr. Železnikar pod okriljem sokolskega društva v Sokolskem domu za šolsko mladino in odrasle. Zeleti bi bilo, da se društvo »Protituberkulozna liga«, ki pri nas že obstoja, zopet poži- vi in prične z energično akcijo boj proti jetliki!

Kotredež

Občina je pričela graditi škarpo ob strugi Kotredeže v svoji reži in je pri tem zaposlila izključno samo domače delavce. Na tem mestu je jesenska povodenj napravila precej škode ter odnesla tudi most pri Rebolu.

Trbovlje

Rdeči križ za revno rudarsko dečo. V počastitev sponzina blagopokojne gospe Letnikove, ki je bila zaslužna članica damskega komiteja Rdečega križa v Trbovljah, je daroval g. dr. Baumgarten 200 Din, ga. Poljšek 100 Din, odbor Rdečega križa pa je zbral 230 Din. Na mesto vence na grob blagopokojne g. Šulna pa je darovala ga. Kralj 100 Din in ga. Radejeva 100 Din. Vsi navedeni darovi so namenjeni ferijalni koloniji revne rudarske deče, ki jo priredi letos tukajšnji Rdeči križ. Vsem plemenitim darovalcem iskrena hvala.

I. brat Primožič: proste vaje 14'90, predpisana vaja na drugu 14'40, prostovoljna 15, bradlja 13, 14'90, krogi 14, 14'70, konj 14'70, 14'90, preskoki čez konja vzdolž 12, plezanje 7'6, tek na 100 m 10, skok v višino z zaletom 12 in met krogle 12'4.

II. brat Šumi: proste vaje 14, drog 14'30, 14'70, bradlja 11'50, 13'30, krogi 13'40, 14'70, konj 14'50, 14'70, preskoki čez konja vzdolž 13'30, plezanje 6'8, tek 10, skok v višino 12'5, krogla 10'6.

III. brat Gregorka: proste vaje 13'70, drog 10'30, 14'10, bradlja 8'70, krogi 13'90, 13'70, konj 14'30, 14'20, preskoki čez konja 12, plezanje 10, tek 8'7, skok v višino 15, krogla 14'2.

4. brat Forte: proste vaje 13'99, drog 13'30, 13'60, bradlja 9'10, krogi 12'30, 14, konj 10'80, 12'20, preskoki čez konja 14'30, plezanje 10'50, tek 10'50, skok v višino 11, krogla 8'4.

5. brat Štukelj: proste vaje 14'50, drog 10'50, 7'80, bradlja 11'90, 14'90, krogi 14'80, 15, konj 12'80, 14'90, preskoki čez konja 9'50, plezanje 6'4, tek 8'7, skok v višino 11, met krogle 6.

6. brat Lapajne: proste vaje 13'70, drog 11'40, 13'50, bradlja 11'70, 13'30, krogi 10, 12'60, konj 12'40, 13'50, preskoki čez konja 12'50, plezanje 4'8, tek 8'1, skok v višino 11, krogla 4.

7. Porenta: proste vaje 13' 80, drog 5'20, 13'30, bradlja 11'70, krogi 14'50, 14'40, konj 11'40, 13, bradlja 11'70, 1 ogi 14'50, 14'40, konj 11'40, 13, preskoki bez konja 6'5, plezanje 4'5, tek 9'10, skok v višino 10'5, krogla 11'4.

8. brat Stefanovič: proste vaje 9'80, drog 14'20, 14'80, bradlja 4'2, 9'90, krogi 9, 11'30, konj 6'5, 11, preskoki čez konja 7'75, plezanje 6'8, tek 9'10, skok v višino 6'8, krogla 7.

9. brat Zakič: proste vaje 13'10, drog 3, 11'1, bradlja 0, 9'8, krogi 9'8, 12'8, konj 7'90, 10'90, preskoki čez konja 8, plezanje 3, tek 9'10, skok v višino 10, krogla 10.

Štukelj na krogih

Po razglašeni rezultatih je nato sodniški zbor sklenil, da pojdejo v Pariz na mednarodno tekmo bratje Primožič, Sumi, Štukelj in Gregorka, za ostale pa bo sodniški zbor predlagal načelniku Saveza SKJ, da skupno vežbajo z zgoraj imenovanimi štirimi tekmovalci in ako bodo denarna sredstva dopuščala, da pojdejo tudi v Pariz. Bratje tekmovalci bodo sedaj vežbali doma v svojih društvih, zadnjih 14 dni pa bo skupno vežbanje v Ljubljani. Našim pravkom želimo mnogo uspehov pri vežbanju, še več pa na težki pariški tekmi, Zdravo! I. H.

Sevnica

Naše gasilno društvo je v nedeljo proslavljalo običajni praznik sv. Florijana.

Dne 9. t. m. sta bila poročena gđe. Wolf Mary, hčerka zobozdravnika in posestnika, in g. Walter Artur, polkovnik v p. v Zagrebu. Poročilo ju je na domu še pred kratkim za evangeljskega škofa imenovani g. dr. Popp. — Čestlitemo!

Pretekli teden se je poslovil od svoje župnije Zabukovje pri Sevnici župnik g. Stoklasa Matija. Služboval je tam polnih 30 let in si je pridobil med župljani vse simpatije. V prejšnjih letih se je tudi mnogo pečal s pisateljevanjem. Povojnimi političnim gonjam ni udal in je ostal vedno stvaren. S svojimi dobri nasveti je preprečil marsikatero škodo, ki je pretila njegovim župljanom. Kot dobrega družabnika ga bodo posebno pogrešali v Sevnici. Želimo mu, da bi še dolgo užival pokoj. Na njegovo mesto je prišel župnik Rampre.

Zidani most

Nesreča. V nedeljo dopoldne se je na progi med postajama Zidani most in Rimske toplice zgodila velika nesreča. Neki vojak, vračajoč se z dopusta, je v Zidanem mostu pomotoma stopil v mariborski vlak, namesto v ljubljanskega. Med potjo pa je zvedel, da se ne nahaja v pravem vlaku in je skočil z vlaka. Pri padcu si je zlomil roko in se tudi drugače poškodoval. Sam sicer trdi, da je padel iz vlaka, vendar to ni verjetno. Odpremljen je bil v bolnico.

Zagorje

Ekskurzija učencev obrtno-nadaljevalne šole. Tretji letnik obrtne nadaljevalne šole v Toplicah pri Zagorju je priredil poučno ekskurzijo v Kotredež pod vodstvom g. Franceta Amarška. Učenci so si ogledali vodno napravo, jez, dovodne kumale in francosko turbino, last posesnika g. A. Jezernika.

Prijet tihotapec

Vtihotapiti je hotel 2 kg saharina, 2000 užigal nih kamenčkov, 12 kresilnikov, 12 zavojev igralnih kart.

Slovenjgradec, 10. maja.

V časih denarne krize si je hotel na lahek način zaslužiti s tihotapstvom tudi Zupančič Franc, čevljarški mojster, doma pri Krškem. S svojo precejšnjo zalogo jo je radi sigurnosti udaril iz Dravograda kar peš do Sv. Jederti, tretje postaje ob Dravograda, od tu pa je stopil v vlak.

Odpeljati se je hotel v Celje, v Slovenjgradu na železniški postaji pa je opazilo duječe oko finančne kontrole sumljivega možakarja z nahrbtnikom. Po natančnejšem preiskovanju so ugotovili, da se je sumljivi mož dobro založil s tihotapljenim blagom.

Tihotapec se je zagovarjal, a mu je 2 kg saharina, 2000 užigalnih kamenčkov, 12 kresilnikov, 12 komadov igralnih kart izročil v Dravogradu nepoznan človek. Ker pa to ni verjetno, so ga temeljito na finančni kontroli izprašali, nato pa izpustili. Prejel bo obšutno kazen in si dobro zapomni, da s takimi predmeti ni dovoljeno pri nas delati kupčije. Možakar je hotel na ta način oškodovati državo za okrog 50.000 Din.

Smrtna nesreča opice

Jesenice, 11. maja.

V nedeljo smo poročali o begu opice. Poslane so bile iz Münchena na Bled, Ker pa ni bil zaboj dovolj trdno zaprt, so opice na Jesenicah pobegnile. Dve sta se vrnili v brzovlak, se peljale pod jedilnim vozom proti Podbrdu. Dve sta ostali na Jesenicah. Posebno pozornost je vzbujala ona na strehi gostilne »Tancar«. Ta je skakala iz strehe na streho, dokler ni storila žalostno smrt. Pri skakanju je prišla v dotiko z žico in električni tok jo je ubil.

Iz policijskega predala

Ljubljana, 11. maja.

Nočni napad na čuvaja.

Nočni čuvaj tvrdeke Šarabon Miha Sitar je prijavil policiji, da ga je na njegovem službenem obhodu na dvorišču Zaloške ceste št. 3, kjer ima Šarabon skladišča, napadel samski bolniški strežaj Ciril P. Zgrabil ga je za vrat, vrgel na tla, odvezl mu gumijevko in zbežal. P. je pri zashljanju izjavil, da je imel na dvorišču dogovorjen sestanek z neko natakarico in da je Sitarja vrgel po tleh šele, ko ga je Sitar udaril z gumijevko po plečih.

Z lopato nad brata.

Samski mizarjski pomočnik Stanko B. z Zaloške ceste 104a, obč. Moste, je prijavil policiji, da ga je njegov brat Franc, po poklicu klesarski pomočnik, napadel z lopato. Udaril ga je z njo po licu čez nosno kost in mu prizadel obšutno rano. Prepeljati so ga morali v bolnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Brat France je takoj po dejanju neznanokam pobegnil. Do za- stnega dogodka je prišlo potem, ko sta se prepirala radi domačih razmer.

Karambol s kolesarjem.

Ser osebnega avtomobila 2-565 je vozil ob 11.30 po levi strani Šmarlinske ceste v smeri proti Ahadjevji cesti v precej naglem diru, ne da bi dajal znamenja s hupo. V istem času je privozil s kolesom po Bohoričevi ulici v smeri proti Prisojni ulici žagar Franc Irt, ki ga je na k. išču avto podrl na tla, pokvaril mu kolo in strgal hlače tako, da trpi Irt 300 Din škode. Karambol je po Irtovi izjavi in izjavi dveh prič zakrivil sofer.

Napad z nožem

Krvav fantovski pretep

Kranj, 10. maja.

Gorenjci smo vroče krvi. Skoro je ni nedelje, da ne bi komu zavrela. V posebni meri velja to za našo okolico. Pred leti je bila eno uro hoda oddaljena vas Senčur vedno prizorišče fantovskih pretefov in krvavih pobojev. Če se niso domači, so pa prišli iz drugih vasi, samo da je bil prepri. Klasični so bili senčurški poboji na Sveti večer. Skoro vsako leto je bila kaka smrtna žrtev, tako da so celo sklenili prepovedati polnočnico na Sveti večer. Toda niso vsi fantje vneti za tepež; navadno jih je nekaj v vasi in še ti so največkrat člani iste rodbine, ki so vedno pripravljeni v fantovski družbi za vsak nič napraviti zmedo ali kakor pravijo naši preprosti kmečki ljudje »anduc« in pretep je tu. Ni ga skoro fanta, ki ne bi imel skritega v zadnjem blačnem žepu ostrega noža, ki ga porablja za samobrambo ali pa za napad. Potem pa teče kri.

Preteklo nedeljo popoldne se je vršila v Senčurju na gostilniškem vrtu »pri Gašperlinu« gasilska veselica, združena s slovesno blagoslovitvijo gasilskega prapora, pri kateri je sodelovala tudi domača godba. Gasilci so prihiteli od vseh strani. Istočasno pa se je vršila v Ljudskem domu krstna predstava ljudske igre »V bolesi valovih«, ki jo je napisal domačin Pavel Bobnar. Okrog pol osmih zvečer se je vračal Ivan Sajovica, vulgo Grašček iz Velesova od veselice domov. Prav takrat so se vsuli tudi ljudje po končani predstavi iz Ljudskega doma. Med njimi je bil tudi Franc Zelnik, vulgo Brčev iz Predoslja. Brčevi fantje so znani izi- vači. Sredi vasi nad Grajerjevim hlevom blizu znamenja je srečal Ivana Sajovica. Meni nič, tebi nič seže Zelnik za pas, potegne iz žepa nož in sune Sajovica v desno stran hrbta. Zadal mu je tri prste globoko rano, iz katere je v curkih tekla kri. Zelniku je takoj upadel pre- je tako velik pogum in se je skril v hiši Gašperlinovega sosedu pod posteljo. Tje so pri- vedli tudi ranjenega Sajovica in mu sprali rano. Fantje pa so privlekli Zelnika izpod po- stelje in ga pošteno premlatili, vendar jim je končno ušel. Sajovica so pripeljali okrog de- vetih zvečer z gasilskim avtomobilom v Kranj k zdravniku dr. Josipu Bežku, ki mu je rano ob- vezal. Za vzrok krvavega napada ne ve nihče. Zelnik ga bo pač moral povedati, ko se bo za- govarjal pred sodiščem.

Zborovanje Glavne zadružne zveze v Splitu

Na našem divnem Jadranu, v srcu jugoslovanske pomorske trgovine se je v soboto vršil občni zbor matice jugoslovanske zadružništva »Glavne zadružne zveze«, ki ima svoj sedež v Beogradu in v kateri so združene vse revizijske zadružne zveze naše države, 18 po številu.

Občnemu zboru je osebo predsedoval minister n. r. g. dr. Anton Korošec. Navzočih je bilo veliko število delegatov iz vse države, nadalje zastopnik poljedelskega ministrstva, ban Primorske banovine dr. Tartaglia in mnogo drugih odličnih oseb. Predsednik dr. Korošec je predlagal pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, ministrskemu predsedniku, poljedelskemu, trgovinskemu in socialnemu ministru.

V pozdravnem govoru je predsednik dr. Korošec ilustriral zadružno življenje po vojni, kakor tudi vse težkote, s katerimi se je tudi zadružno gibanje borilo v gospodarski neorjenaciji povojne dobe. Stabilizacija je dejansko bila že pred leti dosežena, danes pa so doseženi že vsi pogoji za zakonsko stabilizacijo. Mi smo prva gospodarska organizacija, ki izraža svoje veselje in zadoščenje nad tem takorekoč dovršenim dejstvom.

Zborovanje gostilničarskih zadrug Dravske banovine

V hotelu »Orel« se je danes vršilo zborovanje gostilničarskih zadrug v Dravski banovini. Zborovanje je otvoril ob navzočnosti 150 delegatov predsednik mariborske zveze g. Zemljčič. Uvodoma je pozdravil vse navzoče posebno pa g. zastopnike banske uprave ban. svet. Založnika, zastopnika TOI dr. Pretnarja in zadružnega nadzornika Velikonjo. Na predlog g. Zemljčiča je bila poslana vdanostna brzojavka Njeg. Vel. kralju Aleksandru, ministrskemu predsedniku gen. Živkoviču ter ministru trgovine Šumenkoviču. Na g. bana Dravske banovine je bila poslana brzojavka, v kateri prosi zborovanje, naj čimprej pospeši izdajo obrtnega zakona, katerega slovensko gostilničarstvo že težko pričakuje.

Tajnik mariborske zveze g. Petela je nato referiral o stanju gostilniške obrti. G. Zemljčič je poročal o vinotocih pod vejo. Naglašal je da vinotoci zelo škodijo gostilničarjem, zlasti v mariborskem okraju. Razvila se je burna debata. Govorili so delegati iz Slov. gorice, Haloz, Trbovelj itd., ki so vsi opisali slabo stanje gostilničarjev, vsled konkurence vinotocov.

Zastopnik TOI g. dr. Pretnar je naglašal da zbornica TOI vedno podpira zahteve gostilničarjev. Zagotavljal je da bo zbornica zavzela glede vinotocov energične korake na merodajnem mestu in upa, da bodo vinotoci odpravljani oziroma omejeni. Zadružni nadzornik g. Založnik je referiral o tujem prometu in je pozval vse navzoče, da naj podpirajo stremenje banske uprave to je iz cele banovine napraviti eno samo letovišče. Naglašal je, da publika zahteva komfort in da se problem tujkega prometa reši samo na ta način, da se občinstvo ne samo privabi temveč tudi privadi. Razvila se je glede načina, reklame itd. izčrpna debata.

Sprejeta je bila soglasno sledeča resolucija: Vseled neznosljivih davčnih bremen in občutne konkurence (vinotoci itd.) prosi zborovanje finančnega ministra, da se davki znižajo in da se naj v večji meri obdavči točilec lastnega pridelka. Nadalje prošjo finančnega ministra, da vendar enkrat odpravi trošarinske registre, ki so popolnoma nezadostna sredstva za izvajanje kontrole. Prošjo, naj se uvede v celi državi nemudoma revizijske knjige, ker so se trošarinski registri v praksi pokazali za pomanjkljive in da se naj uvede kontrola na podlagi revizijskih knjig. Trošarine naj se plača samo od one količine, ki se stavi neposredno v promet za prodajo na drobno. S takim načinom pobiranja trošarine bi se v izdatni meri omilila vinogradniška kriza, ker bi bilo gostilničarjem omogočeno nabaviti si v pravem času izdatne zaloge vina, kar pa je sedaj nemogoče. Končno prošjo trgovskega ministra, naj končno uredi vprašanje vinotocov, ki uničujejo gostilničarsko obrt.

Popolne so si delegati korporativno ogledali banovinsko razstavo v »Unionski dvorani«.

Borzna poročila

dne 11. maja 1931

Devizna tržišča

Ljubljana, 11. maja. Amsterdam 22:33, Berlin 13:5175—13:5475, Bruselj 7:9005, Budimpešta 9:9114, Curih 1093:50—1096:50, Dunaj 7:984 do 8:014, London 275:97—276:77, Newyork 56:61 do 56:81, Pariz 221:17—223:17, Praga 167:91—168:71, Trst 296:46—298:46.

Zagreb, 11. maja. Amsterdam 22:33 bl., Dunaj 7:984—8:014, Berlin 13:5175—13:5475, Bruselj 7:9005 bl., Budimpešta 9:9114—7:9264, London 275:97—276:77, Milan 296:333—298:333, Newyork ček 56:61—56:81, Pariz 220:819—222:819, Praga 167:91—168:71, Curih 1093:50—1096:50, Tirano 10:98 bl.

Beograd, 11. maja. Amsterdam —, Berlin 13:5175—13:5475, Budimpešta 9:9114 do 9:9264, Dunaj 7:984—8:014, London 275:97—276:77, Milan 296:46—298:46, Newyork 56:61—56:81, Pariz 221:17—223:17, Praga 167:91—168:71, Curih 1093:50—1096:50.

Dunaj, 11. maja. Amsterdam 285:54, Atene 9:2127, Beograd 12:5168, Berlin 169:34, Bruselj 9:885, Budimpešta 123:98, Bukarešta 4:23, London 34:5785, Madrid 72—, Milan 37:215, Newyork 710:80, Pariz 27:79, Praga 21:0537, Sofija 5:1510, Stockholm 190:55, Kopenhagen 190:20, Varšava 71:63, Curih 137:04.

Curih, 11. maja. Beograd 9:1240, Pariz 20:2887

Iz poročil leta 1930 je razvidno, da se je v preteklem poslovnem letu Zveza izredno trudila pri napredku našega zadružništva. Zahtevke o edinstveni zadružni zakonodaji in predlogi zakonskega načrta o zadružništvu so bile izdelane z vso preciznostjo in vestnostjo. Tudi v važna gospodarska vprašanja naše države je Glavna zveza posegala in pripomogla z vseni silami k napredku.

Proti koncu zasedanja se je razvila živahna diskusija o sedanji agrarni krizi, posebno zanimiv in podoben je bil referat g. Posebo Djordjevića o mednarodni žitni konferenci v Rimu. V svojem govoru je referent predlagal, naj bi se produkcija žitaric poverila zadružništvu. Govoril je tudi don Franjo Ivančević o sodelovanju med Privilegirano agrarno banko in Glavno zadružno zvezo. V tem smislu je bila sprejeta tudi resolucija.

Zelimo, da bi ta sestanek našega zadružništva rodil kar največ uspehov in da bi bilo njegovo delo baš v teh težkih gospodarskih časih nagrajeno s pozitivnim zadružnim razmahom tudi v bodoče.

London 25:2387, Newyork 518:85, Bruselj 72:15, Milan 27:1625, Madrid 52:25, Amsterdam 208:50, Berlin 123:58, Dunaj 73:02, Stockholm 139:10, Oslo 138:95, Kopenhagen 138:95, Sofija 3:76, Praga 15:37, Varšava 58:20, Budimpešta 90:51.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb. Zagreb, 11. maja. Drž. pap.: 7% inv. pos. 88:25—88:75, voj. škoda ar. 426:75—427:50 (427), voj. škoda kasa 426:75—427 (427), voj. škoda junij 426:75—427:50, voj. škoda dec. 426:75 do 427:25 (427:50), 4% agr. obv. 51:25—52:50, 7% Bler. pos. arang. 82:75—83:25 (83, 83:50, 83), 8% Bler. pos. arang. 92:875—93:50 (93), 7% pos. hipot. b. arang. 85:25—86, Begluške 66:75 do 67 (67). — Banka: Hrvatska 50—60, Pravedna 930—935, Union 174—176, Jugo 73 do 74, Ljublj. kred. 120 d., Medjunarodna 67 d., Narodna 7780—7860, Srbska 187—189. — Industrije: Sečerana Osijek 290—295, Trboveljska 306—307, Slavonija 200 d., Vevče 120 d., Tob. srečke 22—25, Rdeči križ 40 d., Zemaljska 138—140, Guttman 128—131, Slareks 25—33, Danica 90 bl., Drava 235—236, Isis 45—50, Dubrovačka 380 bl., Jadr. plov. 510—520.

Beograd, 11. maja. 7% inv. pos. 88:25—89, 7% Blaire 83:50, 7% pos. hip. b. 86:125, 4% agr. obv. 51:50—52, 6% begl. obv. 67:25—67:75, vojna škoda 426—427:50, Narodna banka 7760 do 7850.

Dunaj, 11. maja. Bankverein 16:05, Kreditni zavod 43:50, Dunav-Sava-Adria 13:65, Priorite 89:05, Trbovlje 37:50.

Žitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca neizpremenjenosti, promet: 2 vagona koruze.

Novi Sad, 11. maja. Pšenica: 79/80 kg srednjebaška 182:50—187:50, baška okolica Novi Sad 180—185, baška okolica Sombor 172:50 do 175, baška potiska šlep 190—195, gornjebaška 187:50—192:50, gornjebanatska 185—190, banatska Bega šlep 182:50—187:50, sremska, slav. 78 kg 167:50—170, sremska okolica Indjija 170 do 175, slavonska šlep 77/78 kg 165:50—167:50. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 9 vagonov, oves 1 vagon, koruza 26 vagonov, moka 6 vagonov, otrobi 3 vagoni. Tendenca stalna.

Budimpešta, 11. maja. Tendenca čvrsta. Promet srednji. Pšenica: maj 15:33—15:37, (15:36—15:37), junij 15:23—15:37 (15:26—15:28). Rž: maj 14:40—14:45 (14:42—14:45). — Koroza: maj 14:04—14:30 (14:28—14:30), julij 14:10—14:35 (14:34—14:35), avgust 14:40 (14:44 do 14:45), trans. maj 11:30—11:50 (11:50—11:60).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenca mlaka, promet: 2 vagona bukovih drv, 1 vagon oglja.

Sport

Ljubljanska kluba posežeta v državno prvenstvo.

Lepa zmaga Primorja v Ljubljani, nezaslužen poraz Ilirije v Zagrebu.

Ljubljana, 11. maja.

Ljubljanska udeležena v ligah sta večerj aktivno posegla v boj za državno prvenstvo. Z njunim prvim nastopom moramo biti zadovoljni. Primorje je na domačih tleh slavilo lepo zmago nad Haškom, Ilirija je na vročih zagrebških tleh dosegla zelo časten rezultat. Oba izida nam dajeta up, da se bo Ljubljana dobro in častno uveljavila v državnem prvenstvu.

Primorje : Hašk 5:3 (1:1).

Na igrišču Primorja se je zbralo okoli 2500 gledalcev, kar priča, da je kljub vsakemu govorjenju ljubljanska publika vendarle dovezeta za boljše tekme. Za ograjo so zavzeli mesta številni »zaplotniki«, ki so se utaborili tudi na bližnjih drevih tako, da je gledalo tekmo sigurno preko 3000 gledalcev.

Po predtekmi, v kateri je rezerva Primorja porazila kombinirano moštvo Hermesa s 6:1, sta nastopili enajstori Haška in Primorja burno pozdravljeni v postavah:

Primorje: Jančigaj—Svetic, Hassl—Zemljak, Slamič, Pišek—Jug. Slapar, Senica, Erman, Uršič.

Hašk: Starec—Slivak, Remeč—Kunst, Agić, Gajer—Babič, Hitrec, Lelnert, Cindrič, Jeren.

Igra je bila prvih 10 minut popolnoma raztrgana, pri domačih, posebno pa pri Hašku je bilo opaziti tremo. Pozneje se je Hašk znašel in je pokazal v prvi polovici igre, kakršne od njega nismo vajeni. Lelnert je forsiral Hitreca s strnimi predložitvami in svetilke Jančigaja je bilo večkrat v nevarnosti. Po odmoru se je situacija bistveno spremenila. Hašk je popolnoma prevladoval, zašel pa je v svojo staro na-

pako — hiperkombinacijo. V situacijah, ko bi vsak ljubljanski klub streljal na gol, so Haškovi pošiljali žogo na krilo in s tem omogočali nasprotni obrambi, da jih je ovirala pri streljanju. Navzlic krasnim kombinacijskim potezom in driblingom Lelnerta ter Hitreca, je bila to le igra za oko — efektivno pa brezplodna.

Povsem drugo taktiko je ubralo Primorje. Igrali so na prodore s predložitvami na brza krila. Vsa njihova napad je bil nevaren, vedno je »dišaloc« po голу. Posebno velja to za Uršiča, ki je s svojo prodornostjo stalno ogrožal Haškova vrata. Jug je radi svoje hitrosti brez truda preigral svojega halvesa, bi pa svojemu moštvu več koristil, ko bi central bolj mehko. Večina njegovih centrov so bili predolgi ali prenizki. Notranji trio se ni uveljavil. Razdiralno delo obrambe je bilo boljše kot nasprotnikovo. Vratar Jančigaj je prekosil samega sebe.

Upoštevač taktiko enega in drugega, pridemo do zaključka, da je predvedel Hašk sicer zelo efektivno igro, ki pa ni prinesla tega, kar je pri nogometu glavno — golov. Primorje je s svojo taktiko uspelo in mu moremo le svetovati, da jo izvaja tudi v bodoče. Za oko sicer ni lepa, je pa koristna in pri naša — gole. Gledajoč iz tega vidika, je zmaga Primorja zaslužena in realna.

S sodnikom g. Schnellerjem nismo povsem zadovoljni. Premalo je gledal na foule.

Kratek tok igre: V 32. minuti poda Hitrec off-side stoječemu Babiču, ki poda Lelnertu in Hašk vodi z 1:0. V 34. minuti prevrne Remeč Slaparja — 11 m sigurno spremeni Slamič 1:1.

Po odmoru obrani Jančigaj v 6. min. 11 m. Nato pošlje v 9 min. Senica dolg predložek Uršiču, ki se preigra mimo vratarja in doseže vodstvo 2:1. Minuto kasneje vodi Primorje s 3:1! Radi foula diktirani prosti strel pošlje Jug krasno pred gol — Erman zabije z glavo v mrežo. V 15. min. foul Hasla v kazenskem prostoru — 11 m spremeni Hitrec. 3:2. Hašk je v premoči. V 19. min. pošlje Hitrec s precejšnje razdalje bombo proti levemu kotu gola. Jančigaj se vrže, toda žoga se odbije od Svetilkevega hrbita v levi kot! 3:3. V 28. min. roka Remeča tik pred kazenskim prostorom. Uršič dvigne žogo preko »zidu« Haškovec prostemu Zemljaku, ki pošlje sigurno v gol. 4:3. Primorje gre v obrambo in s strelji v out zadržuje igro. V 36. min. hud karambol, katerega žrtev postane Starec. Uršič je ponovno dobil lep podložek — gol je neizbežen. Uršič si da malo predolg »for«, kar izkoristi Starec in se vrže z glavo naprej na žogo. V silnem startu ga zadene desna noga Uršiča tik nad sence. Starec obleži nezavesten, igra se prekine za 7 minut. Starec odpeljejo z avtom v bolnico, njegovo mesto zavzameo branilec Slivak. V zadnji minuti t. j. v 52. (sodnik je upošteval prekinjenje 7 minut) postavi Uršič z glavo končni rezultat.

Concordia : Ilirija 3:2 (2:1).

Ilirija je predvedla v Zagrebu prav dobro igro in bi zaslužila najmanj neodločen rezultat. Domačini so bili pred, Ilirija po odmoru boljše moštvo. Concordia je zabila drugi gol iz offsidea off-sidea. Ilirija je po Berglesu zastreljala 11 m. Gol za Ilirijo sta zabila Košak in Doberlet.

Ostale lige:

Beograd: Soko—Jug 1:1 (1:1). Sarajevo: Slavija—Jugoslavija 2:0 (2:0). Osijek: Gradjanski—Sand 2:0 (0:0). Sabac: Mačva—Obilić 1:0. Pančevo: PSK—Vojvodina 4:0 (1:0).

Ostale tekme.

Domžale: Ilirija rez.—Disk 9:1. Celje: Rapid (Maribor)—Celje 3:0. Maribor: Svoboda—Amater (Trbovlje) 1:0. Zagreb: Viktorija—Sokol 2:0. Bukarešta: Romunija—Bolgarija 4:1. Dunaj: Sportklub—Admira 5:1, Rapid—Austria 4:3, WAC—Slovan 6:0. Praga: Slavija—Bohemians 3:0.

Hazena.

Ljubljana: Concordia (Zagreb)—Atena 14:5 (3:3). Zaslužena zmaga državnega prvaka. Celje: Celje—Sava (Sevnica) 4:2 predčasno radi odstopa Save prekinjena tekma.

Tenis.

V Zagrebu je Japonska premagala Jugoslavijo v boju za Davisov pokal s 3:0.

V Ljubljani je premagala Atena v državnem klubskem prvenstvu Ilirijo s 6:3.

V Mariboru se je vršil klubski dvomatch za drž. prvenstvo Rapid—Maribor. Zmagal je prvi s 5:4.

Razpis

Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje ofertalno licitacijo za napravo zbiralnih kanalov po Dobrilovi, Hajdrihovi, Glinški in Levčevi ulici.

Ponudbe je treba pod običajnimi pogoji vložiti pri mestnem gradbenem uradu, Nabrežje 20. septembra, do ponedeljka, dne 18. maja do 11. ure dopoldne. Tam se dobe vsi razpisni pripomočki.

Mestno načelstvo v Ljubljani dne 11. maja 1931.

Radio

Ljubljana, torek, 12. maja. 12.15 Plošče (plesna glasba). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Radio-orkester. 19.50 Dr. I. Rakovec: Iz življenja predpotopnih živali. 19.30 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina. 20.00 Koncert godbe »Zarja«. 21.00 Radio-orkester. 22.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, sredo 13. maja. 12.15 Plošče (mesan program). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Radio-orkester. 19.00 Ivan Zorc bere iz svoje povesti »Beli menih«. 19.30 Dr. N. Preobraženski: Ruščina. 20.00 Koroški večer, prenos iz Delavske zbornice. 22.00 Casovna napoved in poročila.

Zagreb, torek, 12. maja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče (Česka glasba). 13.30 Novice. 17.00 Popoldanski koncert. 18.30 Predavanje. 20.15 Poročila. 20.30 Klavirski večer. 21.30 Ruska ura. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Lahka glasba.

Zagreb, sredo, 13. maja. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Otroška ura. 18.00 Plošče za otroke. 18.30 Novice. 19.35 Poročila. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Praga: Simfonični koncert. 22.00 Novice. 22.10 Zvočni film.

Beograd, torek, 12. maja. 11.30 Plošče. 12.00 Za srednje šole. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Slovenske pesmi (g. Rus). 17.30 Plošče (valčki). 18.00 Koncert radio orkestra. 19.30 Nemščina. 20.00 Narodne pesmi. 20.30 Zagreb. 22.00 Novice. 22.50 Plošče.

Beograd, sredo, 13. maja. 10.00 Šolski radio. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Narodna s kitaro. 17.30 Koncert radio orkestra. 19.30 Predavanje. 20.00 Glasbene uganke II. 20.30 Melodrama. 21.00 Narodna melodija. 21.45 Novice. 22.05 Violinski koncert (Jure Kramer iz Subotice).

Praga, torek, 12. maja. 11.15 Plošče. 12.25 Brno. 16.15 Plošče. 16.20 Otroška ura. 16.30 Koncert radio orkestra. 19.05 Italijanske romane. 19.30 Pevski zbor. 20.00 »Sluh in tip«. 20.30 Pianinski koncert. 21.00 Brno. 22.25 Plošče.

Praga, sredo, 13. maja. 12.25 Bratislava. 16.05 Plošče. 16.30 Brno. 17.40 Zrakoplov brez motorjev. 19.05 Saksoton. 19.20 Brno.

Razširjajte Jugoslovana!

Okrajne zastopnike

za vse sreze sprejmemo, sposobne tudi proti fiksni plači. Pripravno za penzionirane orožnike, učitelje itd. Pismene ponudbe na »UNION«, zavarna družba, Ljubljana, Miklošičeva c. 7/III. 1222

Bukova drva trboveljski premog pri tt. „KURIVO“ LJUBLJANA Dunajska cesta 33 (na Balkanu) Telefon št. 34—43

Nogavice, rokavice, volna in bombaž 468

ajsceneje in v veliki izbiri pri KARL PRELOG Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Email d. z o. z. Ljubljana 7

Beljaška 4 - Telef. 3252 emailira in ponik-ljuje po naročilu

NA ZALOGI: Lutz-ove pečl, napisne tablice — črpalko z ventili brez usnja in razpršilci za gnojnice — avtogeno varjenje

Email d. z o. z. Ljubljana 7 Boljaška 4 1084

Fotomeyer

Maribor, Gosposka ul. 39. - Vse foto-potrebščine kakor aparati se dajejo na obroke. Izdelava amaterskih slik v 4 urah. 986

Znatne stavbne prihranke

dosežete, če Vam izvrši načrte, proračune in nadzorstvo Tehnični biro "Tehna", Ljubljana, Mestni trg št. 25/1 507

Slavka Geč

roj. Zalar

dne 11. t. m. po kratki mučni boleznii previdena s tolažili sv. vere, mirno in Bogu vdano preminula.

Pogreb nepozabne in blage pokojnice bo v sredo, dne 13. maja 1931, ob pol 4. uri popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 11. maja 1931.

Globoko žalujoči soproj Joško

30

rabljenih, temeljito popravljenih in urejenih pisalnih strojev prodaja na ugodne mesečne obroke

THE REX CO.

LJUBLJANA, GRADIŠČE 10